

Svensk utgåva

Lagstiftning

Innehållsförteckning

I Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk

Kommissionens förordning (EG) nr 1775/2000 av den 14 augusti 2000 om fastställande av schablonvärden vid import för bestämning av ingångspriset för vissa frukter och grönsaker	1
Kommissionens förordning (EG) nr 1776/2000 av den 14 augusti 2000 om fastställande av importtullar inom spannmålssektorn	3

II Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk

Kommissionen

2000/513/EG:

★ Kommissionens beslut av den 8 september 1999 om det stöd som Frankrike beviljat företaget Stardust Marine ⁽¹⁾ [delgivet med nr K(1999) 3148]	6
--	---

Rättelser

Rättelse till kommissionens förordning (EG) nr 1770/2000 av den 10 augusti 2000 om fastställande av bidragssatserna för vissa spannmåls- och risprodukter som exporteras i form av varor som inte omfattas av bilaga I till fördraget (EGT L 204 av den 11.8.2000)	31
--	----

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 1775/2000
av den 14 augusti 2000
om fastställande av schablonvärden vid import för bestämning av ingångsriset för vissa frukter och grönsaker

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT
DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av kommissionens förordning (EG) nr 3223/94 av den 21 december 1994 om tillämpningsföreskrifter för importordningen för frukt och grönsaker⁽¹⁾, senast ändrad genom förordning (EG) nr 1498/98⁽²⁾, särskilt artikel 4.1 i denna, och

av följande skäl:

- (1) I förordning (EG) nr 3223/94 anges som tillämpning av resultaten av de multilaterala förhandlingarna i Uruguay-rundan kriterierna för kommissionens fastställande av schablonvärdena vid import från tredje land för de

produkter och de perioder som anges i bilagan till den förordningen.

- (2) Vid tillämpningen av dessa kriterier bör schablonvärdena vid import fastställas till de nivåer som anges i bilagan till denna förordning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

De schablonvärden vid import som avses i artikel 4 i förordning (EG) nr 3223/94 skall fastställas enligt tabellen i bilagan.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den 15 augusti 2000.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 14 augusti 2000.

På kommissionens vägnar

Philippe BUSQUIN

Ledamot av kommissionen

⁽¹⁾ EGT L 337, 24.12.1994, s. 66.

⁽²⁾ EGT L 198, 15.7.1998, s. 4.

BILAGA

till kommissionens förordning av den 14 augusti 2000 om fastställande av schablonvärden vid import för bestämning av ingångspriset för vissa frukter och grönsaker

(EUR/100 kg)

KN-nr	Kod för tredje land ⁽¹⁾	Schablonvärde vid import	
0702 00 00	052	61,9	
	999	61,9	
0707 00 05	052	95,1	
	999	95,1	
0709 90 70	052	79,6	
	999	79,6	
0805 30 10	388	53,9	
	524	79,6	
	528	58,1	
	999	63,9	
0806 10 10	052	95,3	
	400	172,3	
	508	135,1	
	600	87,3	
	624	179,8	
	999	134,0	
	0808 10 20, 0808 10 50, 0808 10 90	388	83,6
400		69,3	
508		58,4	
512		69,0	
528		77,8	
800		161,1	
804		73,9	
999		84,7	
0808 20 50		052	95,5
		388	70,0
	512	48,7	
	720	116,4	
	999	82,7	
0809 30 10, 0809 30 90	052	125,1	
	999	125,1	
0809 40 05	064	59,8	
	066	49,1	
	093	36,2	
	624	150,3	
	999	73,9	

⁽¹⁾ Landsbeteckningar som fastställs i kommissionens förordning (EG) nr 2543/1999 (EGT L 307, 2.12.1999, s. 46). Koden "999" betecknar "övriga ursprung".

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EG) nr 1776/2000
av den 14 augusti 2000
om fastställande av importtullar inom spannmålssektorn

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen,

med beaktande av rådets förordning (EEG) nr 1766/92 av den 30 juni 1992 om den gemensamma organisationen av marknaden för spannmål ⁽¹⁾, senast ändrad genom förordning (EG) nr 1666/2000 ⁽²⁾,

med beaktande av kommissionens förordning (EG) nr 1249/96 av den 28 juni 1996 om tillämpningsföreskrifter för rådets förordning (EEG) nr 1766/92 vad avser importtullar inom spannmålssektorn ⁽³⁾, senast ändrad genom förordning (EG) nr 2519/98 ⁽⁴⁾, särskilt artikel 2.1 i denna, och

av följande skäl:

- (1) I artikel 10 i förordning (EEG) nr 1766/92 föreskrivs att när de produkter som avses i artikel 1 i den förordningen importerats, skall de tullsatser som föreskrivs i den gemensamma tulltaxan tas ut. För de produkter som avses i punkt 2 i denna artikel skall emellertid importtullen vara lika med det interventionspris som gäller för dessa produkter vid importen ökat med 55 %, minskat med det cif-importpris som gäller för försändelsen i fråga. Denna tull får emellertid inte vara högre än tullsatsen enligt Gemensamma tulltaxan.
- (2) Enligt artikel 10.3 i förordning (EEG) nr 1766/92 skall cif-importpriserna beräknas på grundval av de represen-

tativa priserna för produkten i fråga på världsmarknaden.

- (3) I förordning (EG) nr 1249/96 fastställs tillämpningsföreskrifter för förordning (EEG) nr 1766/92 vad avser importtullar inom spannmålssektorn.
- (4) Importtullarna skall tillämpas tills ett nytt fastställande träder i kraft. De förblir likaså gällande om det inte finns någon börsnotering för referenssort som avses i bilaga II i förordning (EG) nr 1249/96 under två veckor före nästa period för fastställande.
- (5) För att få systemet för importtullar att fungera normalt bör vid beräkningen av dessa tullar de representativa marknadskurser som fastställs under en referensperiod för de flytande valutorna fortsätta att tillämpas.
- (6) Tillämpningen av förordning (EG) nr 1249/96 medför att det skall fastställas importtullar enligt bilagan i denna förordning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Importtullarna inom spannmålssektorn som avses i artikel 10.2 i förordning (EEG) nr 1766/92 skall fastställas i bilaga I i denna förordning på grundval av de faktorer som tas upp i bilaga II.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den 16 augusti 2000.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 14 augusti 2000.

På kommissionens vägnar
Philippe BUSQUIN
Ledamot av kommissionen

⁽¹⁾ EGT L 181, 1.7.1992, s. 21.

⁽²⁾ EGT L 193, 29.7.2000, s. 1.

⁽³⁾ EGT L 161, 29.6.1996, s. 125.

⁽⁴⁾ EGT L 315, 25.11.1998, s. 7.

BILAGA I

Importtullar för de produkter som avses i artikel 10.2 i förordning (EEG) nr 1766/92

KN-nummer	Produkt	Tull på import som sker land-, flod- eller havsvägen från hamnar i Medelhavet, Svarta havet eller Östersjön (EUR/ton)	Tull på import som sker luft- eller havsvägen från övriga hamnar ⁽²⁾ (EUR/ton)
1001 10 00	Durumvete av hög kvalitet	0,00	0,00
	av medelhög kvalitet ⁽¹⁾	0,00	0,00
1001 90 91	Vanligt vete, för utsäde	7,90	0,00
1001 90 99	Vanligt vete av hög kvalitet, av annat slag än för utsäde ⁽³⁾	7,90	0,00
	av medelhög kvalitet	40,46	30,46
	av låg kvalitet	63,61	53,61
1002 00 00	Råg	41,09	31,09
1003 00 10	Korn, för utsäde	41,09	31,09
1003 00 90	Korn av annat slag än för utsäde ⁽³⁾	41,09	31,09
1005 10 90	Majs för utsäde av annat slag	94,00	94,00
1005 90 00	Majs av annat slag än för utsäde ⁽³⁾	94,00	94,00
1007 00 90	Sorghum av andra slag än för utsäde	65,79	55,79

⁽¹⁾ För durumvete som inte uppfyller den minimikvalitet för durumvete av medelhög kvalitet som avses i bilaga I i förordning (EG) nr 1249/96, skall den tullsats tillämpas som fastställts för vanligt vete av låg kvalitet.

⁽²⁾ För produkter som anländer till gemenskapen via Atlanten eller via Suezkanalen (artikel 2.4 i förordning (EG) nr 1249/96) kan importören erhålla en nedsättning av tullarna med

— 3 EUR/ton om lossningshamnen ligger i Medelhavet,

— 2 EUR/ton om lossningshamnen ligger i Irland, Förenade kungariket, Danmark, Sverige, Finland eller vid den Iberiska halvöns atlantkust.

⁽³⁾ När villkoren i artikel 2.5 i förordning (EG) nr 1249/96 är uppfyllda kan importören erhålla schablonmässig nedsättning med 14 eller 8 EUR/ton.

BILAGA II

Faktorer för beräkning av tullar

(perioden 31.7.2000–11.8.2000)

1. Genomsnittet för tvåveckorsperioden före dagen för fastställande:

Börsnotering	Minneapolis	Kansas-City	Chicago	Chicago	Minneapolis	Minneapolis	Minneapolis
Produkt (% proteiner vid 12 % vattenhalt)	HRS2. 14 %	HRW2. 11,5 %	SRW2	YC3	HAD2	medelhög kvalitet (*)	US barley 2
Notering (euro/ton)	118,50	111,63	96,71	77,33	174,43 (**)	164,43 (**)	110,39 (**)
Tillägg för golfen (euro/ton)	—	9,29	1,05	4,23	—	—	—
Tillägg för Stora sjöarna (euro/ton)	25,08	—	—	—	—	—	—

(*) Negativt bidrag (discount) på 10 euro per ton (artikel 4.1 i förordning (EG) nr 1249/96).

(**) Fob Stora sjöarna.

2. Kostnader för fraktsatser: Mexikanska golfen–Rotterdam: 19,51 euro/ton, Stora sjöarna–Rotterdam: 29,41 euro/ton.

3. Tillskott avseende artikel 4.2, tredje stycket i förordning (EG) nr 1249/96: 0,00 euro/ton (HRW2)
0,00 euro/ton (SRW2).

II

(Rättsakter vilkas publicering inte är obligatorisk)

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 8 september 1999

om det stöd som Frankrike beviljat företaget Stardust Marine

[delgivet med nr K(1999) 3148]

(Endast den franska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2000/513/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR FATTAT DETTA BESLUT

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket i detta,

med beaktande av Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a i detta, efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig, och av följande skäl:

I.

FÖRFARANDE ENLIGT ARTIKEL 88.2 I EG-FÖRDRAGET

- (1) Företaget Stardust Marine (nedan kallat Stardust), som bedriver uthyrning av fritidsbåtar och annan relaterad verksamhet, är ett f.d. dotterbolag till Crédit Lyonnais som 1995 överfördes till Consortium de Réalisations (CDR), som är den avyttringsstruktur som tagit över Crédit Lyonnais osäkra tillgångar. Genom ett klagomål från en konkurrent fick kommissionen i juni 1997 veta att Stardust hade fått ett kapitaltillskott från CDR och därefter sålts till företaget FG Marine, under förhållanden som ifrågasattes av klaganden som hade lagt ett bättre bud. Efter en skriftväxling med de franska myndigheterna och ett möte mellan kommissionens avdelningar och franska statsverket den 10 oktober 1997, underrättade kommissionen genom en skrivelse av den 8 december 1997 myndigheterna om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i fördraget. Myndigheterna svarade den 9 februari 1998 och lämnade de uppgifter som kommissionen hade begärt i sin skrivelse om att inleda förfarandet. Efter det att kommissionens tillkännagivande offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* ⁽¹⁾ mottog kommissionen en skrivelse av den 7 maj 1998 från företaget J.M.T. som ägs av Stardusts f.d. chef. Klaganden inkom därefter med kompletterande uppgifter den 8 december 1998. Kommissionen vidarebefordrade dessa till myndigheterna som lämnade sina synpunkter till kommissionen i två skrivelser av den 14 oktober 1998 respektive den 17 februari 1999. Efter två möten mellan kommissionens avdelningar, det franska statsverket och CDR den 5 respektive den 28 maj 1998 skickade de franska myndigheterna ytterligare två skrivelser av den 1 respektive den 8 juni 1999 till kommissionen.

⁽¹⁾ EGT C 111, 9.4.1998, s. 9.

- (2) I sin skrivelse om att inleda förfarandet påpekade kommissionen att följande åtgärder kan innehålla inslag av statligt stöd:
- Två kapitaltillskott till Stardust 1994 respektive 1995 på sammanlagt 153,6 miljoner franska franc från Stardusts ägare Altus Finance, ett holdingbolag ägt av Crédit Lyonnais.
 - Två kapitaltillskott till Stardust 1996 respektive 1997 från CDR på sammanlagt 348,5 miljoner franc.
 - Företagets privatisering, som skedde på villkor som skulle kunna ses som ett stöd till det förvärvande företaget FG Marine.
- (3) När kommissionen inledde förfarandet underströk den dessutom att andra åtgärder, t.ex. Crédit Lyonnais beviljande av lån eller förskott till företagets löpande konto fram till 1995, också kan innehålla inslag av statligt stöd och därmed också bör granskas inom ramen för detta förfarande.

II.

STÖDÅTGÄRDER TILL FÖRMÅN FÖR STARDUST OCH PRIVATISERINGEN AV FÖRETAGET

- (4) Företaget Stardust är specialiserat på båtverksamhet, framför allt fritidsbåtar och marina anläggningar, men även på förmedling och försäljning av nya och begagnade segelbåtar. Stardusts huvudverksamhet är försäljning av kryssningar på *bare boats* (obemannade båtar), som drivs av företaget men ägs av båtandelsägare, s.k. *quiritaires*, som äger andelar (*quirats*) i båtarna. Företaget, som grundades 1989 i syfte att driva stora kryssningsbåtar, gynnades av de möjligheter som 1986 års Pons-lag skapade genom att tillåta skattefria investeringar i franska utomeuropeiska territorier och departement, där en stor del av företagets flotta är registrerad.
- (5) Crédit Lyonnais engagemang bestod först i lån och garantier beviljade av banken BT-Batif (dotterbolag till Crédit Lyonnais). Stardust, som sedan 1994 kontrollerades av Crédit Lyonnais via dotterbolaget Altus Finance, hörde till de tillgångar som Crédit Lyonnais förde över till CDR som ett led i 1995 års avyttringsplan på grund av deras osäkerhet och de förluster man visste att de skulle kunna medföra. Det bör påpekas att Stardust i egenskap av dotterbolag till CDR ännu efter 1995 och fram till privatiseringen ingick i Crédit Lyonnaiskoncernen, eftersom CDR fram till slutet av 1998 var ett helägt dotterbolag till Crédit Lyonnais som var icke-konsoliderat eftersom staten gått in och tagit över Crédit Lyonnais skulder. Efter överföringen av Stardust till CDR hade dock Crédit Lyonnais ledning inte längre någon direkt del i förvaltningen av Stardust på grund av den fullständiga uppdelning av förvaltningen mellan CDR och Crédit Lyonnais som kommissionen krävt i beslut 95/547/EG av den 26 juli 1995 om ett villkorligt godkännande av det stöd som Frankrike beviljat banken Crédit Lyonnais⁽²⁾.
- (6) Stardust hade cirka 160 anställda 1996 och de totala nettotillgångarna enligt balansräkningen uppgick till 360 miljoner franc⁽³⁾. Företagets omsättning var 178 miljoner franc 1995/96 (räkenskapsåret 1995/96 avslutades den 30 juni 1996) med en betydande förlust på 147 miljoner franc, varav 72 miljoner hänförde sig till extraordinära händelser. Denna förlust, som var större än omsättningen och som följde på en betydande förlust för det föregående räkenskapsåret (362 miljoner franc), ledde till en kritisk situation där företagets eget kapital till och med blev negativt (- 350 miljoner franc per den 30 juni 1996), liksom företagets nettoställning, där stora skulder gentemot ägarna till båtarna ännu kvarstod utanför balansräkningen. Ett privat företag som befinner sig i en sådan situation skulle försättas i likvidation eller, om det vid tidpunkten i fråga finns goda skäl att tro att företaget åter kan bli lönsamt, beviljas ett kapitaltillskott om detta kan innebära en acceptabel avkastning för aktieägarna.

⁽²⁾ EGT L 308, 21.12.1995, s. 92.

⁽³⁾ Belopp per den 30 juni 1996, då räkenskapsåret avslutades.

- (7) Enligt de uppgifter som myndigheterna lämnade innan förfarandet inleddes har CDR, efter det att kommissionen godkänt planen på stöd till Crédit Lyonnais genom beslut 95/547/EG, beviljat kapitaltillskott till Stardust i två etapper. Första gången var vid en extra bolagsstämma den 26 juni 1996. Då beslutade man om ett första kapitaltillskott på 259,5 miljoner franc som verkställdes genom två utbetalningar, den första i juni 1996 (två tredjedelar) och den andra i mars 1997 (den resterande tredjedelen). Det andra kapitaltillskottet genomfördes efter en extra bolagsstämma den 5 juni 1997 och uppgick till 89 miljoner franc. CDR svarade ensamt för de två kapitaltillskotten som sammanlagt uppgick till 348,5 miljoner franc. Det bör noteras att ingen av de båda åtgärderna meddelades till kommissionen, som vid den aktuella tidpunkten heller inte underrättades om anledningen till och resultaten av de båda extra bolagsstämmorna.
- (8) Enligt myndigheterna utgjorde de båda åtgärderna ett komplement till de två kapitaltillskott som Altus Finance, genom avskrivning av fordringar i oktober 1994 respektive april 1995 till ett sammanlagt belopp av 156,3 miljoner franc, beviljade Stardust innan det överfördes till CDR och innan beslut 95/547/EG fattades. Dessa två åtgärder meddelades inte heller till kommissionen vid den tidpunkten. Av de uppgifter som myndigheterna lämnade till kommissionen tycks det också som om andra ekonomiska stödåtgärder till förmån för Stardust kan ha innehållit inslag av stöd, t.ex. lån från företagen i Crédit Lyonnais-koncernen och ett icke räntebärande förskott till företagets löpande konto från en aktieägare i juni 1995.
- (9) Efter det sista kapitaltillskottet i juni 1997 sålde CDR sin andel i Stardust, motsvarande 99,99 % av aktiekapitalet, till företaget F.G. Marine. Köpeskillingen var 2 miljoner franc. Avyttringen skedde utan någon öppen anbudsinfordran. Enligt de franska myndigheterna användes ett förfarande där ett tjugotal potentiella köpare kontaktades. Av dessa 20 var det sju som bedömdes vara lämpliga. Tre av dessa visade intresse för att köpa enskilda tillgångar. Tre andra företag lämnade slutligen in faktiska och dokumenterade anbud på att förvärva Stardusts tillgångar. Enligt myndigheterna valdes det bästa anbudet, från F.G. Marine, som låg cirka 40 miljoner franc högre än det näst bästa, som CDR:s rådgivande bank rekommenderade.
- (10) När kommissionen inledde förfarandet ansåg den inte att överlåtelsen av Stardust hade skett enligt principer som garanterar ett öppet, överblickbart och icke-diskriminerande förfarande, enligt kommissionens definition i den tjugotredje rapporten om konkurrenspolitiken⁽⁴⁾, och som utesluter alla misstankar om stöd. Det bör även undersökas varför myndigheterna avvisade klagandens spontana bud på 15 miljoner franc, trots att det var betydligt högre än F.G. Marines anbud. Kommissionen har därför inbegripit en granskning av villkoren för Stardusts privatisering i förfarandet.

III.

MYNDIGHETERNAS SVAR

- (11) I sin skrivelse av den 8 februari 1999 svarade myndigheterna att Altus Finances åtgärder rörande Stardust, som genomfördes innan CDR:s andel såldes enligt sedvanliga villkor för investerare, omfattas av beslut 95/547/EG om Crédit Lyonnais och att de därför inte innehåller något inslag av stöd. Myndigheterna ansåg att CDR:s kapitaltillskott efter avyttringen av Stardust skett i enlighet med beslut 95/547/EG.
- (12) Myndigheterna underströk dessutom att kapitaltillskotten till Stardust från CDR, som bestod i konvertering av fordringar till kapital, inte skedde i form av extra kapitalinsatser, och att CDR hade genomfört dem på exakt samma sätt som vilken privat investerare som helst. Enligt myndigheterna försökte CDR begränsa affärens belastning på statsfinanserna.

⁽⁴⁾ Jfr XXIII:e rapporten om konkurrenspolitiken avsnitt 403, s. 276. De principer som kommissionen anger i rapporten hade tidigare meddelats de franska myndigheterna i en skrivelse av den 14 juli 1993 från generaldirektören för konkurrensfrågor.

- (13) Såsom myndigheterna hade meddelat redan innan förfarandet inleddes ansåg de att kapitaltillskotten från CDR var motiverade med hänsyn till att likvidationskostnaderna för Stardust hade blivit högre. Till stöd för detta argument lämnade de följande redovisning av de likvidationskostnader som skulle ha drabbat CDR:
- Förluster på 228 miljoner franc för CDR:s fordringar på företaget.
 - Förluster på 180 miljoner franc för CDR:s fordringar på båtandelsinvestorare, och 60 miljoner franc för fordringar på delägare i fartyg som förvaltades av Stardust.
 - Garantiförluster på 172,2 miljoner franc för andelsägarkontrakt där åtaganden överförts till CDR.
- (14) Myndigheterna ansåg dessutom att en likvidation i praktiken skulle ha berövat CDR möjligheten att tilldömas ersättning i ett femtontal pågående rättstvister som direkt eller indirekt var riktade mot Stardusts före chef och aktieägare Tissier. Till stöd för detta underströk myndigheterna att det var nödvändigt att hålla företaget vid liv för att kunna vinna rättstvisterna.
- (15) Myndigheterna hävdade att kapitaltillskotten till Stardust var ekonomiskt motiverade eftersom företaget hade börjat återhämta sig. Som ytterligare argument, då kommissionen fortfarande ansåg att kapitaltillskotten utgjorde ett stöd, hävdade de att kapitaltillskotten var förenliga med den gemensamma marknaden enligt gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter⁽⁵⁾. De hävdade bland annat att de genomförda åtgärderna ingick i en omstruktureringsplan för företaget som skulle göra det möjligt att säkra dess lönsamhet på lång sikt, att åtgärderna inte hade snedvridit konkurrensen på ett sätt som strider mot det gemensamma intresset och att det aktuella stödet stod i proportion till omstruktureringens kostnader och fördelar.
- (16) Myndigheterna redovisade dessutom åter villkoren för Stardusts försäljning till F.G. Marine, och förklarade att försäljningen hade skett under normala konkurrensförhållanden och att alla större aktörer i branschen fått möjlighet att delta. De påminde om att CDR:s direkta uppsökande av potentiella kandidater, som de hänvisat till tidigare och som kommissionen redovisade i sitt tillkännagivande om att inleda förfarandet, hade lett till att CDR:s rådgivande bank fick kontakt med 20 kandidater, varav ett tiotal var utländska företag eller franska dotterbolag till koncerner med utländskt kapital. Myndigheterna vidhöll att försäljningskriterierna motsvarade ett normalt marknadsförfarande, och att köpeskillingen inte kunde utgöra det enda kriteriet när det fanns poster utanför balansräkningen, t.ex. garantier eller rättsliga risker. Myndigheterna ansåg att det fanns ett starkt samband som, även om det inte handlade om en hemlig överenskommelse, åtminstone utgjorde en intresseallians mellan den konkurrent till Stardust som lämnade in klagomålet till kommissionen och företagets före chef Tissier. Myndigheterna hävdade att det inte var Stardusts intressen som tillvarogs här, utan att syftet tvärtom var att få bort företaget från marknaden.
- (17) Myndigheterna lämnade närmare uppgifter om tidpunkten för företagets försäljning. Sista dag för inlämnande av anbud enligt CDR:s rådgivande bank var den 19 februari 1997. Ett avyttringsprotokoll (underkastat villkor om regeringens godkännande) undertecknades med köparen den 6 mars 1997. CDR lämnade in en tillståndsansökan till ekonomi- och finansministeriet den 12 mars. Klagandens första kontakt inför anbudet skedde genom en skrivelse av den 2 april. Den 4 april skickade klagandens ombud en skrivelse till ekonomi- och finansministeriet om att han fått i uppdrag att undersöka vilka åtgärder som kunde vidtas beträffande Stardusts affärsmetoder, något som enligt myndigheterna bevisar klagandens fientliga avsikter. Ekonomi- och finansministeriet gav sitt tillstånd den 14 april och klagandens anbud uttryckt i siffror skickades till CDR först den 16 april 1997, förenat med villkor som klaganden nu bestrider (kapitaltillskotten till företaget).

⁽⁵⁾ EGT C 368, 23.12.1994, s. 12.

- (18) Myndigheterna bestred vidare att en skrivelse av den 14 juli 1993 från kommissionens generaldirektör för konkurrensfrågor kan skapa nya skyldigheter och ansåg därför att hänvisningen till denna skrivelse i tillkännagivandet om att inleda förfarandet ⁽⁶⁾ inte var relevant för en granskning av privatiseringsåtgärderna. De ansåg att kommissionens antagande om att åtgärderna var olagliga strider mot artikel 295 i fördraget eftersom åtgärderna var förenliga med normal affärspraxis.
- (19) Myndigheterna drog slutsatsen att de olika åtgärder som är föremål för förfarandet inte har inbegripit något statligt stöd och att de därför inte, tvärtemot vad kommissionen anger i sitt tillkännagivande om att inleda förfarandet, omfattades av kravet på anmälan enligt artikel 88.3 i fördraget.

IV.

SYNPUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER

- (20) Kommissionen har inom ramen för förfarandet mottagit synpunkter från företaget J.M.T. et Associés. Företaget grundades av Stardusts före chef Tissier, som avsattes av CDR 1995 och som är inblandad i flera rättstvister med CDR och Stardust. Tissier har framför allt invänt mot de villkor som han ansåg var diskriminerande i Stardusts privatisering och har skickat flera dokument till kommissionen till stöd för detta påstående (jfr avsnitt V.iii).
- (21) Den 8 december 1998 mottog kommissionen även kompletterande synpunkter från klaganden som denne hade skickat till de franska myndigheterna och som dessa svarade på genom en skrivelse i februari 1999. Synpunkterna innehåller kompletterande uppgifter om företagets privatiseringsvillkor, vilka redovisas nedan.

V.

BEDÖMNING AV KARAKTÄREN AV STÖD HOS DE BERÖRDA ÅTGÄRDERNA

i) **Crédit Lyonnais-koncernens kapitaltillskott till företaget före överföringen till CDR**

- (22) Det bör först och främst påpekas att de stöd som kan ha ingått i de kapitaltillskott som Stardust beviljades av Crédit Lyonnais-koncernen genom holdingbolaget Altus före 1995 inte godkändes genom kommissionens beslut 95/547/EG av den 26 juli 1995 och 98/490/EG av den 20 maj 1998 om det stöd som Frankrike beviljat koncernen Crédit Lyonnais. Det är nämligen Stardust och inte banken som är stödmottagare. Det faktum att sådana stöd kan ha åsamkat Crédit Lyonnais förluster, som täckts av staten inom ramen för bankens plan för undsättning och omstrukturering, hindrar inte att de utgör stöd till företaget Stardust eftersom det inte var Crédit Lyonnais som gynnades av stödet till Stardust utan den enhet genom vilket stödet beviljades ⁽⁷⁾. Kommissionen kan inte anses ha godkänt ett stöd som den inte hade kännedom om: de förfaranden avseende Crédit Lyonnais som ledde fram till besluten i juli 1995 och maj 1998 avsåg stöd till banken och därav följande snedvridning av konkurrensen som konstaterats inom banksektorn. För övrigt skall åtgärderna i fråga ses mot bakgrund av det sammanhang där de beviljades, inte mot förhållandena i efterhand. Även om Crédit Lyonnais inte hade drabbats av de svårigheter som låg till grund för kommissionens båda beslut skulle de stödåtgärder som banken tidigare vidtagit till förmån för företag som Stardust ha karaktär av stöd.

⁽⁶⁾ Jfr fotnot 4.

⁽⁷⁾ Enligt rårande rättspraxis på området stöd utgör tillgångarna i ett offentligt företag som Crédit Lyonnais statliga medel i den mening som anses i artikel 87 i fördraget.

- (23) Den snedvridning som kan ha blivit följden av sådana stöd, och som därför måste granskas, är snedvridning i samband med Stardust samt följderna för sektorn för fritidsbåtar. Därför bör de stöd som Stardust beviljades före 1995 särskiljas från de stöd som beviljades till förmån för Crédit Lyonnais. I förfarandet har kommissionen därför inbegripet granskning av kapitaltillskott från Altus Finance (Crédit Lyonnais holdingbolag) före 1995, i enlighet med EG-domstolens rättspraxis att stöd skall granskas utifrån sina effekter.
- (24) Kommissionen tillbakavisar därför myndigheternas argument att de åtgärder som vidtagits före 1995 omfattas av beslut 95/547/EG om Crédit Lyonnais.
- (25) För att kunna bedöma om finansieringsåtgärderna till förmån för Stardust innehåller inslag av stöd utgår kommissionen inte från nuvarande förhållanden, där de mycket negativa följderna av kapitaltillskotten är kända, utan från den situation som rådde då Crédit Lyonnais beviljade kapitaltillskotten före 1995. Efter det att partnerskapet mellan Crédit Lyonnais dotterbolag SBT (som konverterades till CDR-fordringar efter överföringen till avyttringsbolaget) och Stardust inleddes, blev banken företagets enda bank. Partnerskapet antog olika former: direkta och indirekta lån, särskilt i form av finansiering beviljad av SBT till investerare som ville förvärva andelar i de båtar som Altus förvaltade, eller i form av garantier för finansieringen av dessa investeringar. Ett sådant förfaringsätt var mycket riskabelt eftersom SBT tog på sig samtliga bankrisker och en stor del av riskerna utanför företagets balansräkning. Detta utsatte SBT för risker, inte bara gentemot Stardust utan också gentemot båtandelsägarna. Ett sådant risktagande innebar en intressekonflikt i den händelse att förvaltningsavtalen skulle brytas vid en eventuell likvidation: i händelse av en tvist mellan aktieägarna, fordringsägarna och båtandelsägarna skulle SBT, i egenskap av företagets fordringsägare och andelsägarnas borgensman, ha drabbats av dubbla förluster. Detta förhållande fick SBT att tillämpa en förebyggande politik och ett löpande stöd för att undvika en dylik situation om företaget skulle gå i konkurs. Enligt de franska myndigheterna bekräftas detta av det faktum att en exklusiv finansieringsposition av den typ som CDR fick ärva enligt Frankrikes lagstiftning förutsätter att Crédit Lyonnais och efterträdaren CDR:s skulder täcks i händelse av en likvidation av företaget.
- (26) Ett sådant agerande överensstämmer inte med ett normalt försiktigt förfarande från en banks sida. Detta borde ha fått Crédit Lyonnais att begränsa sina risker i förhållande till företaget och, så snart de första varningssignalerna kom, täcka upp riskerna och försöka minska eller till och med avsluta sin position. En analys av bankens agerande visar att vad som skedde snarare var det motsatta och att Stardusts svårigheter fick Crédit Lyonnais att öka sina risker i förhållande till Stardust, främst på grund av den intressekonfliktsituation man försatt sig i. Varaktigheten och den löpande karaktären hos detta stöd gör att man kan dra slutsatsen att det inte var fråga om något enstaka fel i bankens hantering utan om ett kontinuerligt och avsiktligt förfarande för att främja företagets tillväxt. Detta gav Stardust finansieringsvillkor som företaget inte skulle ha kunnat få hos någon privat bank på marknaden. Fram till slutet av 1994 innebar det kontinuerliga stödet en bekräftelse på att banken alltså bibehållit förtroendet för företaget och dess ledning.
- (27) Man kan dra slutsatsen att de löpande stödåtgärderna till företaget från Crédit Lyonnais-koncernen, även före kapitaltillskotten 1994, inte kan jämföras med finansiella bidrag som en privat bank i en marknadsekonomi skulle ha beviljat. För att avgöra karaktären av stöd hos ett dylikt finansieringsförfarande där offentliga medel har använts tillämpar kommissionen principen om en privat investerare i en marknadsekonomi⁽⁸⁾ och drar slutsatsen att det är fråga om ett statligt stöd i de fall där denna princip inte är uppfylld, det vill säga när en privat investerare under identiska förhållanden inte skulle ha beviljat företaget sådan finansiering. Dessa stödåtgärder, som inte är förenliga med den försiktighet som normalt krävs av en bank, hade karaktär av stöd eftersom de offentliga medel som via Crédit Lyonnais togs i anspråk för stödet utgjorde statliga medel enligt artikel 87 i fördraget.

⁽⁸⁾ Jfr bland annat kommissionens tillkännagivande till medlemsstaterna (EGT C 307, 13.11.1993, s. 3).

(28)

TABELL 1

UTVECKLINGEN FÖR CRÉDIT LYONNAIS-KONCERNENS SKULDER (INBEGRIPET CDR:s⁽¹⁾ SKULDER EFTER FÖRETAGETS ÖVERFÖRING TILL AVYTTRINGSBOLAGET 1995

(miljoner FRF)

(i miljoner franc)	31.12.1993	31.12.1994	31.12.1995	31.12.1996	30.6.1997
Andel i Stardust (procent)	8 27 %	44 52 %	156 83 %	324 99 %	496
Löpande konto			127		
Lån till Stardust	320	410	225	228	0
Delsumma	328	454	508	552	496
Skulder utanför balansräkningen	42	117	162	181	181
Bundet kapital				83	
Totalt	370	571	670	816	677

(¹) Fram till slutet av 1998 var CDR ett helägt dotterbolag till Crédit Lyonnais.

Källa: De franska myndigheterna.

- (29) De franska myndigheterna har dessutom skickat ett registerutdrag till kommissionen över koncernen Altus Finances "storrisker" för Stardust. Enligt utdraget var Altus Finances risker gentemot företaget till och med större än beloppet i tabell 1 ovan, hela 775 miljoner franc per den 31 december 1994, på grund av stora risker för denna kund utanför balansräkningen, utöver de fordringar och skulder som anges i tabell 1. Balansomslutningen per den 31 december 1994 är inte känd eftersom räkenskapsåret avslutades den 30 juni 1995. Per detta datum var balansomslutningen 359 miljoner franc, jämfört med 334 miljoner per den 31 december 1993. Hur som helst tycks dock värdet av de risker som Crédit Lyonnais tagit för detta företag vara minst dubbelt så stort som dess balansomslutning.
- (30) Enligt de franska myndigheternas uppgifter hänförde sig summan av CDR:s fordringar per den 30 juni 1995, 348 miljoner franc (dvs. nästan det belopp på 352 miljoner franc per den 31 december 1995 som anges i tabell 1), till en tidpunkt före Stardusts avyttring. Det första kapitaltillskottet från Crédit Lyonnais via holdingbolaget Altus skedde i oktober 1994, och bestod i att 37 miljoner franc som Crédit Lyonnais hade i fordringar införlivades med företagets kapital via SBT. Kapitalökningen skedde efter ett underskott för räkenskapsåret 1993. På grund av situationens allvar hade kontona inte avslutats per den 31 december 1994 och räkenskapsåret hade förlängts med sex månader varefter en förlust på över 300 miljoner franc, varav 200 miljoner i extraordinär förlust, konstaterades.
- (31) Myndigheterna påpekade att denna kapitalökning beviljades Stardust med hänsyn till de planer som företagets tidigare ledning hade tillsammans med företaget Swedish American Lines (SAL): enligt affärsplaner som utarbetats av konsultföretaget ASA vid övertagandet av Jet Sea och ATM, (planer som meddelats till kommissionen), var företagets lönsamhetsutsikter goda. Enligt de franska myndigheterna förvärrades dock företagets situation 1994, det år då Tissier genomförde de riskabla diversifieringsåtgärderna. De franska myndigheterna angav vidare att den tidigare ledningen (dvs. den ledning som föregick den nya ledning som CDR tillsatte 1995) heller inte hade inrättat någon affärstrategi eller rationaliserade strukturer som kunde säkerställa båtverksamhetens lönsamhet. Myndigheterna påpekade också att en revision vid Altus övertagande av kontrollen i företaget i slutet av 1994 visade att det redan fanns ett kapitalbehov på cirka 203 miljoner franc, som senare togs med i bokslutet för det räkenskapsår som avslutades den 30 juni 1995, något som ytterligare drog ned företagets resultat. I sin skrivelse till kommissionen av den 17 februari 1999 drog myndigheterna slutsatsen att det var den tidigare förvaltningen av Stardust som hade orsakat företagets förluster och tvingat fram kapitaltillskotten.

- (32) Enligt de franska myndigheterna tycks företaget alltså ha varit vanskött före 1995, trots de lovande framtidsutsikter som utmålades då. Kommissionen noterar dessutom att Stardust redan 1994 befann sig i ett kritiskt läge (jfr tabell 2), vilket bekräftades av revisionen i slutet av 1994. Med tanke på företagets svåra situation hade de extra banksatserna och kapitaltillskotten inte några återbetalningsutsikter som skulle tillfredsställa en privat investerare, och de genomfördes dessutom sannolikt till stor del med icke återvinningsbart kapital. Det finns därför inga skäl att tro att det extra risktagandet för företaget i form av ytterligare lån (över 100 miljoner franc, jfr tabell 1) och ett kapitaltillskott 1994 var ett normalt agerande som skulle återfinnas hos en privat investerare.
- (33) Vid de möten som hölls i Bryssel den 5 och den 28 maj 1999 och i en skrivelse av den 1 juni 1999 bestred de franska myndigheterna återigen att åtgärderna i fråga skulle utgöra ett stöd, eftersom de enligt myndigheterna under de omständigheter som rådde vid tidpunkten var fullt försvarbara, med hänsyn till principen om en privat investerare i en marknadsekonomi, till Stardusts ambitiösa affärsplan och till de goda framtidsutsikterna på fritidsbåtmarknaden. Kommissionen kan dock inte godta detta argument. Vid ovannämnda möten underströk den att såvitt den kunde se skulle inte någon försiktig privat bank eller riskkapitalföretag ta risker för ett och samma företag som var två gånger så stora som den egna balansomslutningen, inte ens om det handlade om ett lönsamt och välskött företag. De franska myndigheterna har uppmanats att till stöd för sitt argument ge kommissionen exempel på jämförbara risker tagna av en försiktig investerare, men har inte kunnat göra detta.
- (34) I sin skrivelse av den 1 juni 1999 underströk myndigheterna bland annat att den katastrofala utgången av Crédit Lyonnais-koncernens finansiella åtaganden berodde på bedrägliga förfaranden:
- I samband med köpet av företaget Jet Sea 1993, där antalet båtar visade sig vara 30 i stället för 170, vilket ledde till talan vid appellationsdomstolen i Florida.
 - I samband med ett avtal med det svensk-amerikanska företaget SAL, där det visade sig att företaget inte längre var ett dotterbolag till hotellkedjan Carlson Radison, vilket hade angivits i partnerskapsavtalet med Stardust. Detta innebar att avtalet aldrig hade kunnat genomföras
 - [...] (*).
- Mot bakgrund av detta drar myndigheterna slutsatsen att banken har blivit utsatt för allvarliga bedrägerier, bland annat genom falska balansräkningar, och att Stardust inte var den verkliga mottagaren av de bidrag som beviljades.
- (35) Kommissionen ifrågasätter inte att dessa bedrägerier ägt rum, men kan inte uttala sig om vilken skada Stardust har lidit. Detta får de nationella domstolarna avgöra. Även om det är fråga om bedrägerier påverkar inte detta kommissionens syn på karaktären av stöd hos de granskade åtgärderna: även om bedrägerierna har bidragit till att öka Crédit Lyonnais förluster, och därigenom CDR:s förluster för Stardust, innebär inte detta att oförsiktigheten hos Crédit Lyonnais investeringar i företaget kan ifrågasättas. När Crédit Lyonnais i form av lån och garantier tog risker som var dubbelt så stora som Stardusts balansomslutning var det inte bara en exponering mot de normala ekonomiska svårigheter som kan drabba ett företag, t.ex. omsvängningar på marknaden, utan också mot extraordinära händelser, t.ex. bedrägerier av den typ som nämns ovan.
- (36) Det faktum att statens eventuella ingripande gör det möjligt att täcka förlusterna för sådana bedrägerier innebär inte heller att åtgärderna i fråga inte utgör ett stöd: i normala affärssammanhang måste företagen själva ta de ekonomiska konsekvenserna av sådana händelser ur det egna kapitalet, och har bara möjlighet att väcka talan vid domstol för att få ersättning för följderna av sådana bedrägerier. Alla offentliga ingripanden med icke återvinningsbart kapital som kan mildra sådana konsekvenser utgör en stödåtgärd som minskar de kostnader som normalt belastar ett företags resultat, även om kostnaderna är extraordinära av sådana skäl som nämns ovan.

(*) Affärshemlighet.

- (37) De medel hos det offentligägda företaget Crédit Lyonnais som använts för dessa åtgärder via dotterbolagen SBT och Altus är statliga medel i den mening som avses i artikel 87.1 i fördraget. Om kapitaltillskott beviljas av Crédit Lyonnais har kommissionen normalt ingen anledning att tro att det handlar om ett stöd. Trots de stora svårigheter som banken har drabbats av kan majoriteten av dess ingripanden före och efter 1995 inte betraktas som stöd. De återspeglar i princip ett logiskt marknadsförfarande som syftar till att uppnå en marginal som främjar bankens resultat, även om det i efterhand har visat sig att dessa investeringar har orsakat förluster. Kommissionen klassar sådana åtgärder som statligt stöd endast när det som i detta fall utifrån exakta uppgifter kan fastställas att bankens ingripande, med hänsyn till de då rådande förhållandena, inte uppfyller kriterierna för en privat investerare i en marknadsekonomi.
- (38) Utöver de stöd som beviljats genom konvertering av fordringar till kapital bör dock, med hänsyn till det ovanstående, de kapitaltillskott i form av garantier (för företaget och dess kunder) och lån, som inneburit att Crédit Lyonnais påtagit sig en finansiell risk gentemot Stardust som är mycket större än företagets totala balansomslutning, i detta fall betraktas som åtgärder som innehåller inslag av stöd. Kapitaltillskottet på 44,3 miljoner franc i oktober 1994 utgör en ytterst liten del av stödet i Crédit Lyonnais kapitaltillskott till företaget, där återstoden överfördes till CDR (dvs. staten, eftersom CDR:s förluster har överförts till staten genom ett vinstandelslån från Etablissement Public de Restructuration et de Financement) efter Stardusts avyttring till CDR 1995. Med tanke på företagets ekonomiska situation i slutet av 1994, Crédit Lyonnais finansiella risker och de förutsebara förluster som upptäcktes vid revisionen i slutet av 1994, och som låg bakom tillskottet av över 200 miljoner franc i nytt kapital, kunde man i slutet av 1994 förutse att den uppskjutna kostnaden för dessa stöd skulle bli hundratals miljoner franc.

ii) Stöd som Crédit Lyonnais beviljade Stardust, men där åtagandet överförts till CDR, och som konstaterades under avyttringen av Stardust 1995–1997.

- (39) Som kommissionen underströk i sitt beslut 98/490/EG om det stöd som beviljats Crédit Lyonnais är "CDR: s tillgångar enligt artikel 92 i fördraget ⁽⁹⁾ att betrakta som statliga tillgångar, inte enbart därför att CDR är ett helägt dotterbolag till ett offentligägt företag, utan även därför att CDR finansieras med ett andelslån som staten garanterar och att staten ansvarar för dess förluster. Kommissionen konstaterar att dessa transaktioner inte kan komma i fråga för något undantag som befriar dem från de skyldigheter som anges i artiklarna 92 och 93 i fördraget och i synnerhet att de franska myndigheterna och CDR varken på grundval av beslut 95/547/EG eller detta beslut skulle kunna undantas från dessa skyldigheter. Det bör särskilt påpekas att CDR:s agerande gentemot sina dotterbolag inte anses innehålla något inslag av statligt stöd endast om det följer den så kallade 'marknadsekonomiska investerarprincipen' och om varje kapitaltillskott (eller efterskänkning av skulder) följer denna princip. Kommissionen anser i sitt meddelande till medlemsstaterna ⁽¹⁰⁾ om de principer som skall tillämpas för att fastställa om en offentlig åtgärd skall anses innebära ett stöd att kapitaltillskott till offentligägda företag innehåller inslag av statligt stöd om en privat investerare under liknande förhållanden inte skulle ha genomfört kapitaltillskottet i fråga på grund av att den förväntade avkastningen inte var tillräcklig. I en skrivelse till finansministern av den 16 oktober 1997 påminde Karel Vari Miert om att de av CDR:s transaktioner som innebar ett kapitaltillskott, en försäljning till negativt pris eller en avskrivning av skulder sannolikt innehåller inslag av stöd och skall anmälas till kommissionen. Dessutom skall de avyttringar av CDR:s tillgångar som inte uppfyller reglerna om öppna och överblickbara anbudsförfaranden likaså anmälas till kommissionen. Endast transaktioner som definitivt ligger under gränsvärdet på 100 000 ecu för stöd av mindre betydelse undantas från denna skyldighet ⁽¹¹⁾".
- (40) De kapitaltillskott som CDR har beviljat Stardust bör av ovannämnda skäl granskas i egenskap av sådana och kan inte anses ha godkänts inom ramen för bankens plan för undsättning och omstrukturering, där det enda syftet är stöd till Crédit Lyonnais i sig.

⁽⁹⁾ Artikel 92 i EG-fördraget har från och med den 1 maj 1999 omvandlats till artikel 87 i EG-fördraget, ändrat genom Amsterdamfördraget, och artikel 93 har omvandlats till artikel 88.

⁽¹⁰⁾ EGT C 307, 13.11.1993, s. 3.

⁽¹¹⁾ EGT L 221, 8.8.1998, s. 41.

- (41) I tillkännagivandet om att inleda förfarandet påpekade kommissionen med utgångspunkt från de uppgifter den hade till sitt förfogande att kapitaltillskottet på 112 miljoner franc i början av 1995 beviljades av holdingbolaget Altus. I det svar av den 8 april 1998 som myndigheterna skickade till kommissionen inom ramen för förfarandet hävdar de att det inte var Altus utan CDR som beviljade denna andra kapitalökning. Det andra kapitaltillskottet skedde i april 1995 efter att företaget hade överförs till CDR och den gamla ledningen avsatts av styrelsen. Kapitaltillskottet på 112 miljoner franc beviljades helt och hållet av CDR och medlen var uteslutande avsedda för återbetalning av SBT Batifs (Crédit Lyonnais-koncernen) bankfordringar på Stardust. Enligt myndigheterna skedde det andra kapitaltillskottet inom ramen för en plan för allmän utgiftsnedskärning och återgång till företagets kärnverksamheter – försäljning och förvaltning av båtar – samtidigt som effektiva förvaltningsverktyg inrättades. Planen innebar enligt myndigheterna att verksamheten åter skulle bli lönsam inom två år. De meddelade dock endast en senare plan från februari 1996 till kommissionen, vilket är nästan ett år efter kapitaltillskottet.
- (42) I juli 1995 fryste CDR dessutom företagets obetalda skulder till CDR, 127,5 miljoner franc, på ett icke räntebärande löpande konto. Denna konvertering av en fordran på det löpande kontot, som gjorde det möjligt att minska företagets finansiella driftskostnader med de finansiella utgifterna för denna fordran, var med hänsyn till omständigheterna då den beviljades och företagets svåra finansiella situation en åtgärd som innehöll inslag av extra stöd som motsvarar värdet av den finansiella avkastning som CDR därmed gav upp. Eftersom en omstruktureringsplan saknades har åtgärden alla egenskaper hos ett driftsstöd. Med hänsyn till den konvertering till kapital som skedde året därefter (jfr nedan) är det inslag av stöd som kommissionen har konstaterat i detta extra förskott kopplat till minskningen av de finansiella kostnaderna för förskottet under dess varaktighet.
- (43) Det tredje kapitaltillskottet till företaget beviljades vid bolagsstämman den 25 juni 1996 inför bokslutet per den 30 juni 1996, då räkenskapsåret avslutades. I bokslutet för 1995–96 konstaterades betydande förluster på 147 miljoner franc (efter rekordförluster på 360 miljoner franc för 1994–1995), vilket motsvarade över tre fjärdedelar av omsättningen för räkenskapsåret 1995–96, 178 miljoner franc (jfr tabell 2). CDR beviljade 250,5 miljoner franc, varav två tredjedelar, 167,8 miljoner franc, utbetalades omedelbart – 127,5 miljoner franc till det löpande kontot i juli 1995 och 40,3 miljoner franc genom konvertering av företagets banksskuld till SBT Batif, som också överfördes till CDR vid avyttringen av Stardust. Enligt myndigheterna var detta tredje kapitaltillskott ett led i en ny affärsplan som ledningen upprättade i februari 1996 och som myndigheterna har lagt fram för kommissionen (jfr avsnitt VII.ii).
- (44) Det fjärde kapitaltillskottet till företaget skedde före överlåtelsen och godkändes den 5 juni 1997, samtidigt som den extra bolagsstämman godkände försäljningen av företaget till F.G. Marine. Detta kapitaltillskott på 89,5 miljoner franc skedde genom avskrivning av CDR:s fordringar på företaget och krävde heller inte några nyinvesteringar av CDR. De franska myndigheterna uppgav för kommissionen att kapitaltillskottets storlek var motiverad med hänsyn till företagets negativa värde, som bekräftades av den negativa köpeskillning som köparen hade föreslagit före kapitaltillskottet.
- (45) I detta fall är det svårt att bedöma den ekonomiska förnuftigheten hos CDR:s agerande, även utifrån den privata investeringsprincip som kommissionen tillämpar på offentligägda företags kapitaltillskott. Såsom anges i den oberoende expertrapport som utarbetades vid företagets privatisering saknades möjligheter att skapa framtida lönsamhet i förhållande till investerat kapital, eftersom företagets verksamhet gått med förlust de senaste tre räkenskapsåren. Experten ansåg att eftersom det investerade kapitalet inte gjorde det möjligt att uppnå en balanserad verksamhet förrän i bästa fall inom två räkenskapsår, bör bedömningen innefatta den uteblivna inkomsten under två år av teoretiska

förluster, dvs. 40 miljoner franc. Experten, som lämnade in sin rapport den 11 mars 1997, dvs. tre månader före det sista kapitaltillskottet, drog bland annat slutsatsen att företagets negativa nettosituation innebar att ett kapitaltillskott var nödvändigt. Enligt experten hade företaget ett negativt värde på 182 miljoner franc per den 31 december 1996.

- (46) Kommissionen har inom ramen för förfarandet beaktat de franska myndigheternas argument, enligt vilka CDR:s exponering mot affären var betydligt större än dess exponering mot aktieägarna. Per den 31 december 1996 omfattade exponeringen dessutom följande:

— En exponering i egenskap av Stardusts bank, mot fordringar på 228 miljoner franc som Crédit Lyonnais överförde till CDR samtidigt med Stardust-aktierna.

— En exponering mot fordringar på båtandelsinvesteringar till ett belopp av 180 miljoner franc och mot lån på 60 miljoner franc till delägare i fartyg som förvaltades av Stardust.

— En exponering mot garantier för företagets kontrakt med båtandelsägarna till ett belopp av 172,2 miljoner franc.

- (47) Om man lägger ihop CDR:s samtliga direkta och indirekta åtaganden för Stardust enligt de franska myndigheternas uppgifter hamnar man på det mycket betydande beloppet 1 048 miljoner franc per den 31 december 1996, varav 816 miljoner i direkta åtaganden (av dessa utgjorde värdepapper och lån 552 miljoner franc och garantier 181 miljoner franc), och 232 miljoner franc i indirekta åtaganden för företagets affärsförbindelser. Denna överexponering, att jämföra med en balansomslutning på 273 miljoner franc bara per den 30 juni 1996, ger en uppfattning om Crédit Lyonnais risktagande för detta företag innan det överfördes till CDR. Det är långt ifrån den försiktiga riskminimering i normala fall präglar banker.

- (48) De franska myndigheterna har motiverat den fortsatta driften av företaget trots dess förluster, vilket var en lösning som föredrogs framför likvidation, med att CDR hade en mycket speciell ställning: både aktieägare (99,9 %), företagets enda bank och borgensman för de motsäkerheter som beviljats båtandelsägarna. I händelse av en likvidation skulle CDR inte bara ha tvingats täcka underskottet på skuldsidan utan även lösa in de garantier som banken beviljat båtandelsägarna. Myndigheterna underströk att de direkta och indirekta åtaganden som var orsaken till CDR:s förluster för denna affär redan existerade när företaget överfördes till Crédit Lyonnais avyttringsstruktur, och insisterade på att kapitaltillskotten till Stardust inte inneburit att något nytt kapital ställts till förfogande. De drog dessutom slutsatsen att CDR:s agerande i affären gjort det möjligt att begränsa förlusterna, vilka kan jämföras med den totala likvidationskostnad på 915 miljoner franc, exklusive uppsägningskostnader, som experten räknade fram vid privatiseringen av Stardust.

- (49) Kommissionen medger att det finns grund för argumentet att beakta bankrisker och gå utanför balansräkningen vid bedömningen av den ekonomiska förnuftigheten i det val som aktieägaren CDR gjorde. Kommissionen noterar även att den expert som anlätades vid privatiseringen av företaget underströk att det var svårt att se något alternativ till ett tillskott till balansräkningen med tanke på åtagandena för andelsägarkontrakten, som var över tusen stycken, där CDR hade gått i borgen för Stardusts förpliktelser. Enligt expertens rapport hade CDR dessutom direkta fordringar på båtandelsägarna (Crédit Lyonnais-koncernen stod för båtarnas kontrakt och Stardust för förvaltningen) på cirka 180 miljoner franc.

- (50) Kommissionen erkänner att i ett begränsat tidsperspektiv kan statens ingripande via CDR från och med tidpunkten för företagets avyttring 1995 i viss mån anses uppfylla kraven på sund förvaltning, minimering av förluster och skyddande av statens intressen. För att CDR:s och de franska myndigheternas framställning skall vara övertygande måste det dock fastställas att staten försökte maximera vinsten från företagets försäljning och att försäljningsförfarandet varit öppet, överblickbart och icke-diskriminerande (jfr avsnitt V.iii), att det sista kapitaltillskottets belopp, i förhållande till försäljningspriset med hänsyn till företagets negativa värde, före det kapitaltillskott som var följden av anbudet, var helt motiverat och helt säkert inte innehöll några inslag av stöd till köparen. Även om det skulle förhålla sig så och CDR har hanterat affären bra och uppträtt som en försiktig investerare hindrar inte det att åtgärderna i fråga innehöll inslag av stöd till Stardust.
- (51) För att kunna bedöma affären beaktar kommissionen statens samlade åtgärd beträffande Stardust (sammanfattas för de senaste fem åren i tabell 1), som inte påverkas av att företaget avyttrades till CDR precis som om ingenting hade hänt före 1995. Om det för att en åtgärd inte skall anses innehålla inslag av stöd skulle räcka att staten (i detta fall genom Crédit Lyonnais före 1995) beviljar ett stöd – icke-anmält och olagligt – till ett olönsamt företag i form av lån eller olika garantier med mycket hög risk, även gentemot tredje part (båtandelsägarna och investerarna), och att staten därefter, efter att företagets egendom överförs till en avyttringsstruktur som CDR eller liknande, efterskänker företagets fordringar i form av en konvertering till kapital, även om det är uppenbart att konverteringen skett med förlorat kapital, så skulle medlemsstaterna utan problem kunna bevilja stöd och undandra sig följderna av artikel 87 i fördraget och kommissionens kontrollfunktion enligt fördraget.
- (52) I detta fall skulle företaget ha gått i konkurs och försvunnit från marknaden och dess tillgångar och marknadsandelar övergått till konkurrenterna om det inte hade varit för det löpande stödet från Crédit Lyonnais och senare från CDR. Det skall för övrigt påpekas att CDR fram till 1998 var ett helägt icke-konsoliderat dotterbolag till Crédit Lyonnais. I den expertrapport från tiden för företagets privatisering som myndigheterna lämnat till kommissionen anges på denna punkt att stödet från den huvudsaklige aktieägaren gjort det möjligt att fortsätta driva företaget trots en svår finansiell situation. Stödet var konsekvent och löpande, och utgick före och under företagets överföring till CDR.
- (53) Även om det kan ha varit helt motiverat vid den aktuella tidpunkten är konverteringen till kapital av CDR:s fordringar på Stardust i själva verket det slutliga genomförandet av ett stöd som beviljades mot slutet av en långvarig stödperiod för företaget som inleddes långt tidigare, framför allt före överföringen till CDR. Det bör påpekas att kommissionen när den inledde förfarandet underströk att "av de uppgifter som myndigheterna lämnat till kommissionen tycks det också som om andra ekonomiska stödåtgärder till förmån för Stardust kan ha innehållit inslag av stöd, t.ex. lån från företagen i Crédit Lyonnais-koncernen", och att dessa har inkluderats i förfarandet.
- (54) Som framgår nedan (avsnitt V.i) uppfyller de finansiella bidrag som Crédit Lyonnais-koncernen beviljade Stardust före överföringen till CDR 1995 inte de kriterier som en privat investerare i en marknadsekonomi skulle ha tillämpat. De utgör därför stöd. Den typen av bidrag från Crédit Lyonnais ingick i flera högriskaffärer som ledde fram till den allvarliga kris som fick staten att inleda den sanering och omstrukturering av Crédit Lyonnais som kommissionen godkände genom sina

beslut 95/547/EG av den 26 juli 1995 och den 25 september 1996 och 98/490/EG av den 20 maj 1998. Som kommissionen påpekar i sitt beslut 98/490/EG "har man anledning anta att CL inte skulle ha kastat sig in i den riskfyllda politik man förde, om man inte hade haft statens, underförstådda eller uttryckliga, totala stöd". Det faktum att en bank som Crédit Lyonnais via dotterbolagen SBT Batif och Altas har godkänt sådana finansiella bidrag till Stardust är således inte en bekräftelse på att dessa bidrag i form av lån och olika garantier skulle vara ett normalt agerande av en bank i en marknadsekonomi. Med utgångspunkt från det ovanstående har kommissionen tvärtom goda skäl att betrakta bidragen i form av lån och garantier som oförsiktiga, och att Crédit Lyonnais-koncernen därför var den enda bank som hade en sådan riskfylld exponering mot detta vanskötta företag. De privata bankerna höll sig utanför affären.

- (55) Därför bör den slutsatsen dras att de konverteringar av fordringar till kapital som CDR beviljade Stardust utgör stöd, även om de som myndigheterna understrukt varken tog sig uttryck i nya kapitalutbetalningar eller ökad nominell exponering hos CDR gentemot företaget i form av tillgångar. I själva verket utgör de uppskjutna utbetalningar av stöd som ingick i det stöd som Crédit Lyonnais beviljade före företagets expansion.
- (56) Enligt myndigheterna var det dessutom CDR som svarade för de "avvikande" inslagen i Stardust-affären, vilka var en följd av tidigare diversifieringar. Därigenom kunde Stardust befrias från sina mindre lönsamma och riskabla tillgångar före privatiseringen. Det rörde sig framför allt om de båda Class America-båtarna och båten Friday Star, och de tidigare tvisterna med företaget Jet Seas förra ägare och om tvisten med den förra chefen och dennes företag [...].
- (57) Med hänsyn till det ovanstående uppskattar myndigheterna den totala kostnaden för affären till 557,9 miljoner franc, exklusive 2 miljoner franc för företagets privatisering. Denna kostnad som uppgivits av myndigheterna innefattar de realiserade tillgångarnas och kapitaltillskottens lägsta värde, och de inneboende riskerna hos de tillgångar som CDR förvärvade i Stardust, vilka uppskattas till 61,1 miljoner franc.
- (58) Kommissionen drar slutsatsen att CDR:s kapitaltillskott med förlorat kapital, som skedde före avyttringen, är den uppskjutna kostnaden för det stöd som staten under flera år beviljade företaget i form av stöd från Crédit Lyonnais.

iii) Eventuell förekomst av statligt stöd vid privatiseringen av företaget

- (59) Myndigheterna har betonat att kommissionen har försetts med tillräckliga garantier, eftersom de kritiserade förfarandena har kontrollerats av privatiseringskommissionen (Commission de Privatisation), franska statsverket samt CDR:s rådgivande kontrollkommitté (Comité consultatif de contrôle). Uppenbarligen kommer dock finansinspektionen till en annan slutsats i en rapport som tidningen Le Monde citerar i en artikel i november 1997, och som myndigheterna vägrade att delge kommissionen. Enligt de utdrag som citeras av Le Monde dras i rapporten slutsatsen att "en granskning av överlåtelseförfarandena avslöjar flera oegentligheter som CDR borde ha undvikit och som kastar tvivel över frågan om konkurrenternas lika behandling".
- (60) Kommissionen gör i detta beslut ingen övergripande bedömning av kontrollsystemet för privatiseringsförfaranden i Frankrike, eller av CDR:s eget kontrollsystem. Oavsett kvaliteten på dessa skall detta förfarande i likhet med alla andra granskas separat och bedömas på grundval av relevanta handlingar, för att kontrollera att privatiseringsförfarandet har varit öppet, överblickbart och icke-diskriminerande samt att det inte har inneburit något ytterligare stöd till förmån för företaget eller dess köpare. Kommissionen har därför vid granskningen av omständigheterna kring Stardusts privatisering tillämpat en faktabaserad metod, som strikt inskränker sig till det aktuella fallet.
- (61) Enligt vad som anges i tillkännagivandet om att inleda förfarandet skall kommissionen för att fastställa om ett privatiseringsförfarande kan tänkas innehålla inslag av stöd tillämpa de allmänna kriterier som under årens lopp har fastställts på grundval av granskningen av enskilda fall och som kommissionen bekräftade i sin tjugotredje rapport om konkurrenspolitiken från 1993⁽¹²⁾. Kommissionen har också uttryckligen påmint de franska myndigheterna om dessa kriterier i en tidigare nämnd skrivelse från generaldirektören för konkurrensfrågor av den 14 juli 1993. Enligt denna skrivelse kan försäljning av vissa offentliga företag innebära inslag av statligt stöd, som skall förhandsanmälas i enlighet med artikel 88 i fördraget.

⁽¹²⁾ Se fotnot 4.

- (62) Följande kriterier anges i ovannämnda skrivelse:
- a) Stöd skall inte anses föreligga och ingen anmälan behöver göras om följande villkor är uppfyllda:
 - Försäljningen sker genom villkorslöst anbudsförfarande, enligt icke-diskriminerande och överblickbara föreskrifter och villkor.
 - företaget överlåts till högstbjudande.
 - Berörda parter förfogar över en tillräcklig tidsfrist för att utforma sitt anbud och får alla uppgifter som krävs för att kunna göra en realistisk bedömning.
 - b) I gengäld skall följande överlåtelser förhandsanmälas i enlighet med artikel 88.3 i fördraget, eftersom de kan innehålla inslag av statligt stöd:
 - Alla överlåtelser som sker genom begränsat förfarande eller genom överenskommelse mellan parterna.
 - Alla överlåtelser som föregås av ett förfarande varigenom staten, offentliga företag eller ett offentligt organ avskriver skulder.
 - Alla överlåtelser som föregås av en konvertering av skulder till kapital eller en kapitalökning.
 - Alla överlåtelser som genomförs på villkor som skulle vara oacceptabla i en affärstransaktion mellan investerare i en marknadsekonomi.
- (63) Vad gäller det aktuella överlåtelseförfarandet påpekar kommissionen följande:
- Något öppet, överblickbart och villkorslöst anbudsförfarande har inte ägt rum, något som bland annat skulle ha förutsatt att företaget bjöds ut till försäljning med en identisk tidsplan för alla berörda parter.
 - Företaget har inte överlåtit till högstbjudande, eftersom klaganden lämnade ett anbud på 15 miljoner franc, vilket var 13 miljoner mer än det anbud som F.G. Marine valde.
 - CDR har tillämpat ett förfarande med överenskommelse mellan parterna, genom direkt upphandling via CDR:s rådgivande bank och utan offentligt anbudsförfarande.
 - Överlåtelser föregicks av en konvertering av skulder till kapital.
- (64) Dessa förhållanden utgör inte på förhand ett bevis utan ett antagande om statligt stöd, och skulle därför ha föranlett en anmälan enligt vad som framgår i ovan nämnda skrivelse. De villkor i brevet från generaldirektören för konkurrensfrågor av den 14 juli 1993 som kritiserades av de franska myndigheterna innebär inte några nya skyldigheter för myndigheterna, utan endast ett krav att ett förfarande skall anmälas till kommissionen så snart det föreligger tvivel om dess karaktär, i enlighet med de allmänna reglerna om statligt stöd. Efter denna skrivelse från generaldirektören för konkurrensfrågor var myndigheterna införstådda med kommissionens ståndpunkt och kunde inte vara ovetande om att det förelåg tvivel om förekomsten av stöd i detta förfarande. De borde därför ha anmält förfarandet till kommissionen. Så skedde inte i detta privatiseringsförfarande, trots allt fler tveksamheter. Kommissionen påpekar att de ovannämnda tillämpade kriterierna inte utgör en diskriminering till nackdel för offentliga företag i strid med artikel 295 i fördraget, utan tvärtom syftar till att undvika diskriminering till förmån för offentliga företag som säljs eller till förmån för köparna av dessa företag, som efter privatiseringen utgör privata företag.
- (65) I syfte att fastställa om det finns grund för det antagande om statligt stöd till köparen som anges i tillkännagivandet om att inleda detta förfarande, noterar kommissionen följande aspekter.
- (66) För det första kan CDR:s motivering till att vägra beakta klagandens anbud – att anbudet inlämnades för sent – inte godtas. Den tidsfrist till den 19 februari som CDR:s rådgivande bank hade meddelat de anbudsgivare som uppmanats att lämna anbud kunde på sin höjd vara bindande för dessa. Eftersom åtminstone en anbudsgivare utöver de som uppmanats att lämna anbud visade intresse, förefaller det vara visat att det begränsade och ej offentliggjorda förfarande med överenskommelse mellan parterna som tillämpades var uppenbart olämpligt, att förhandsurvalet av anbudsgivare som uppmanades att lämna anbud inte omfattade samtliga potentiella köpare samt att anbudsförfarandet borde ha utvidgats och utannonserats med uppgift om sista datum för anbudsgivning. Detta för att alla berörda parter – vare sig de uppmanats att lämna anbud eller ej – skulle få samma informationsmöjligheter och samma tidsfrister. Påpekas bör vidare att även om överlåtelser som myndigheterna hävdar verkligen var allmänt kända inom sektorn för fritidsbåtar i Frankrike, är det tveksamt om den verkligen var allmänt kända i övriga medlemsstater eller utanför sektorn för fritidsbåtar.

- (67) Såsom kommissionen betonade i sitt tillkännagivande om att inleda förfarandet, åligger det i dylika privatiseringsförfaranden inte den statliga säljaren eller dennes ombud att på förhand fastställa omfattningen av marknaden för potentiella köpare och inskränka den genom att på detta sätt undanröja vissa potentiella köpare. I det aktuella fallet härrör det anbud som CDR valde i själva verket från en finanskoncern som bildat ett särskilt bolag, kallat F.G. Marine, för att köpa upp Stardust, ett förhållande som visar att sonderingen av marknaden för potentiella köpare borde ha sträckt sig långt utanför sektorn för fritidsbåtar. Genom att sonderingen utanför sektorn för fritidsbåtar begränsade sig till sju investerare utslöt CDR och dess rådgivande bank genast övriga potentiella anbudsgivare.
- (68) För det andra ingick vissa av köparens aktieägare i Stardusts ledning, bland annat den person som tidigare ansvarade för Stardustaffären i holdingbolaget Altus och som 1995 blev företagets styrelseordförande under ledning av den nya aktieägaren, CDR. Företagsledningen har uppenbarligen ingått en överenskommelse med en investerare (Christian Paillot-koncernen) om att köpa Stardust. För det ändamålet bildades ett lämpligt nytt företag, F.G. Marine, och Christian Paillot-koncernens aktiemajoritet kunde knytas till mindre aktieägare, till exempel Stardusts ledning. Företaget köptes därmed upp genom ett anbud som på samma gång lämnades av den finanskoncern som hade aktiemajoritet i köparföretaget och av Stardusts ledning i egenskap av aktieägare med en minoritet av posterna i det nya företaget F.G. Marine.
- (69) Kommissionen noterar att CDR inte ansåg att denna situation innebar någon intressekonflikt som kunde påverka företagets oberoende val av köpare. I en intern skrivelse av den 14 maj 1997, som den tidigare företagsledaren överlämnat till kommissionen inom ramen för detta förfarande, påpekar CDR tvärtom att styrelsens andel av den tilltänkte köparens aktiekapital var känd sedan december 1996. Han ansåg rentav att detta var helt i sin ordning. Det finns dock skäl att undersöka vilka möjligheter som köparen vid anbudsgivningen kan ha fått genom att gå samman med Stardust och därmed få tillgång till de exakta kunskaper om företaget som Stardusts ledning förfogade över. Det finns därför skäl att anta att köparen och övriga sökande inte har åtnjutit lika behandling.
- (70) Vid ett möte mellan de franska myndigheterna och CDR hävdade CDR att det i liknande situationer var normal praxis att ledningen för det sålda företaget förvärvade andelar i det uppköpande företaget. Till stöd för sitt påstående inkom myndigheterna den 1 juni 1999 med skrivelser till kommissionen från potentiella köpare som lämnat in anbud och samtidigt redovisat sin avsikt att knyta företagsledningen till det uppköpande företags kapital. Kommissionen noterar dock på grundval av de uppgifter som myndigheterna har lämnat att F.G. Marine vid köpet av Stardust var den enda anbudsgivaren och att Stardusts ledning ägde andelar redan då anbudet inlämnades. Övriga anbud hade vid detta tillfälle och i detta skede endast karaktären av förslag till associering mellan ledningen och köparens kapital.
- (71) En sådan intressekonflikt borde ha undanröjts av CDR. I transaktioner av detta slag är det tänkbart och till och med normalt att ledningen förvärvar andelar av det sålda företags kapital, eftersom det rör sig om ett beprövat sätt att säkra ledningsgruppens närvaro, motivation och sammanhållning. Om ledningsgruppen försvinner kan detta medföra en väsentlig värdelöshet, i synnerhet i ett litet eller medelstort företag. Däremot bör i normala fall varje förvärv av andelar i det uppköpande företags kapital från styrelsens sida utslutas under den period som föregår privatiseringen, på grund av den obalans mellan anbudsgivarna som detta tenderar att skapa (vilket inte utsluter att ett dylikt kapitalförvärv sker vid ett senare tillfälle). Vissa företag som inte har inkommit med klagomål i detta ärende har icke desto mindre uttryckt sin irritation över CDR, i synnerhet när det gäller brådskan vid förfarandet och den bristfälliga information som gått ut under tveksamma former.
- (72) För det tredje har den oberoende expert som utsågs vid privatiseringen endast uttalat sig om F.G. Marines förslag. I rapporten anger experten att ingen analys av övriga förslag har skett. Han har alltså inte närmare granskat de andra förslagens övriga aspekter, som ur CDR:s och myndigheternas synpunkt har varit avgörande, såsom risker utanför balansräkningen och garantier i anslutning till transaktionen. Om andra aspekter än priset, som myndigheterna hävdar, är väsentliga för att

undersöka en transaktion och välja en köpare – ett argument som myndigheterna framförde till kommissionen för att motivera varför det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet till CDR från klaganden förkastades – förstår kommissionen inte varför den oberoende expertens granskning av detta förfarande begränsades till att omfatta enbart köparens anbud. Kommissionen noterar att expertuppdraget slutfördes den 11 mars, innan klagandens anbud lades fram för CDR, men att detta inte förklarar varför övriga tre anbud som inkom till CDR före expertuppdraget inte granskades av experten.

- (73) För det fjärde: enligt en intern skrivelse från CDR daterad den 24 april 1997, som klaganden lämnat till kommissionen och som vidarebefordrats till myndigheterna, motiverar det förhållande att Stardust grundat sin utveckling på bestämmelserna om skattebefrielse i Pons-lagen ett förfarande som gynnar franska konkurrenter. Meddelandet utmynnar nämligen i följande slutsats: "Under dessa förhållanden tycks en fransk lösning vara att föredra framför en utländsk lösning". Detta är ett av de skäl som CDR i skrivelsen åberopar till försvar för att med avsikt ha underlåtit att kontakta de båda konkurrerande företagen Moorings och Sunsail. Av skrivelsen framgår klart att vissa grundläggande fördragsbestämmelser har åsidosatts vid förfarandet. I en skrivelse av den 1 juni 1999 bestred de franska myndigheterna att företaget Moorings på detta sätt skulle ha uteslutits från anbuds förfarandet och lade för kommissionen fram en skrivelse av den 8 december 1997 från en företagsledare vid Moorings. Av skrivelsen framgår klart att köpet av Stardust granskades och därefter förkastades av Moorings, eftersom det saknade intresse för företaget. Kommissionen noterar denna skrivelse, men betonar att myndigheterna inte ifrågasätter äktheten hos den interna skrivelsen från CDR.
- (74) Med hänsyn till det antagande om stöd som tidigare redovisats och med beaktande av dessa aspekter drar kommissionen slutsatsen att förfarandet inte har uppfyllt kraven på öppenhet, överblickbarhet och icke-diskriminering. F.G. Marines anbud har på grundval av ovan nämnda förhållanden åtnjutit diskriminerande villkor.
- (75) Kommissionen har vidare noterat klagandens argument att försäljningen rättsligt sett är ogiltig. Företaget F.G. Marine, som alltså bildades i syfte att köpa upp Stardust, var nämligen fortfarande under bildande när avyttringsprotokollet undertecknades den 6 mars 1997 och när finansministeriet gav sitt godkännande den 14 april. Innan den extra bolagsstämman kunde hållas i juni 1997 för att godkänna försäljningen till F.G. Marine och det kapitaltillskott på 89 miljoner franc som föregick försäljningen, måste man vänta tills företaget var lagligt registrerat i handelsregistret, vilket skedde först den 26 maj 1997. Av utdraget från handelsregistret framgår också att F.G. Marine inledde sin verksamhet den 15 april 1997. Avyttringsprotokollet undertecknades den 6 mars med ett företag under bildande som ännu inte var formellt registrerat, varför klaganden ifrågasätter dess rättsliga giltighet.
- (76) De franska myndigheterna hävdade i sin skrivelse av den 1 juni 1999 att ett företag under bildande enligt fransk lag får agera rättsligt så snart startkapitalet har satts in på bank tillsammans med ett förslag till stadgar. De hävdar vidare att så var fallet den 6 mars 1997, då avyttringsprotokollet undertecknades. Myndigheterna har också sänt kommissionen en verifikationshandling för att styrka detta påstående. Kommissionen kan i detta skede inte dra någon slutsats på grundval av klagandens argument. Inom ramen för kontrollen av statligt stöd enligt fördraget skall kommissionen inte uttala sig om överlåtelseförfarandets riktighet, vilket omfattas av den franska domstolens behörighet.
- (77) Trots att detta förfarande till sin karaktär varit diskriminerande och föga överblickbart är kommissionen inte i stånd att bekräfta att det i slutänden har inneburit statligt stöd. Det förhållande att klaganden lämnat ett bud på 15 miljoner franc, det vill säga 13 miljoner mer än köparen, räcker nämligen inte för att bortom allt tvivel fastställa att ett stöd motsvarande prisskillnaden mellan dessa båda anbud har förekommit.

- (78) Kommissionen ifrågasätter inte att andra aspekter än priset, såsom garantier och risker utanför balansräkningen, kan beaktas av privata aktieägare när ett företag överläts, vilket myndigheterna har påpekat. Det förhållande att valet av anbud inte gick till det företag som lade det högsta budet, utgör inte i sig ett ovedersägligt bevis för stöd, eftersom begreppet högstbjudande kan tolkas i en vidare bemärkelse, med hänsyn till skillnaden mellan anbudens risker utanför balansräkningen. Kommissionen noterar vidare att den oberoende experten i sin rapport i samband med företagets privatisering drar slutsatsen att företagets värde efter en kapitalökning på 90 miljoner franc fortfarande var negativt och motsvarade -29 miljoner franc, medan det slutliga försäljningspriset på 2 miljoner franc ändå var positivt. Med hänsyn till de uppgifter som de franska myndigheterna har lagt fram var försäljningens effekter på säljarens risker utanför balansräkningen visserligen svåra att mäta, men låg ändå potentiellt klart över de båda anbudens mellanskillnad på 13 miljoner franc - främst på grund av att CDR efter försäljningen fortsatte att svara för garantierna gentemot båtandelsägarna.
- (79) Om klaganden skulle ha köpt företaget hade detta enligt myndigheterna inneburit olika rättsliga risker i samband med de många rättsliga förfaranden där CDR och Stardust låg i tvist med den före företagsledaren Tissier. Vissa faktorer gav CDR anledning att tro att dessa rättsliga risker och deras ekonomiska konsekvenser för säljaren, det vill säga CDR, skulle behöva omvärderas efter försäljningen om klaganden köpte företaget. Kommissionen påpekar att det i artikel 5.3 i det avyttringsprotokoll som undertecknades den 6 mars 1997 föreskrivs att positiva effekter av alla förfaranden där företaget ligger i tvist med företagets tidigare ledare (och de fysiska personer och offshoreföretag som är knutna till denne) skall tillfalla säljaren (CDR). Härav följer att säljaren hade skäl att beakta poster utanför balansräkningen i anslutning till de risker och positiva effekter som var förenade med rättstvisterna, för att välja det sammantaget mest fördelaktiga anbudet.
- (80) Kommissionen har granskat övriga garantier som säljaren beviljade köparen i samband med överlåtelsen, främst garantierna gällande företagets räkenskaper. Kommissionen anser att dessa inte avviker från normal praxis när en privat aktör överlåter ett företag och att de syftar till att minska osäkerheten för köparen.
- (81) Kommissionen uttalar sig inte om huruvida det i sig var relevant att CDR avvisade klagandens anbud om att köpa Stardust. Det var emellertid inte dessa - möjligen välgrundade - riskrelaterade motiv som CDR angav som skäl för att avvisa klagandens anbud. Argumentet var i stället att tidsfristerna hade löpt ut, vilket saknar grund eftersom tidsfristerna inte hade utannonserats i förväg. Kommissionen kan inte heller godta myndigheternas argument att klaganden skulle ha hyst fientliga avsikter som syftade till att upplösa Stardust. Att en köpare övertar ett företag och företagets tillgångar avgör inte på förhand de rättsliga formerna för hur dessa tillgångar skall utnyttjas eller säljas i framtiden. Att kräva att företaget skall fortsätta att drivas i sin nuvarande form är därför ett villkor som kan vara diskriminerande.
- (82) Privatiseringsförfarandets diskriminerande karaktär visar att staten inte har strävat efter att maximera försäljningspriset. Med hänsyn till de brister i förfarandet som tidigare har konstaterats kan kommissionen inte dra slutsatsen att Stardusts försäljningspris är ett marknadspris som möjliggjort högsta möjliga värdering av företaget, eller att det är ställt utom tvivel att priset inte innebär ett stöd till köparen. Kommissionen påpekar dock att potentiella köpare av ett företag själva kan värdera aspekter med hög osäkerhetsfaktor, såsom risker utanför balansräkningen och värdet på immateriella tillgångar som affärsrörelsen. De väger även in sina specifika värderingsaspekter som exempelvis synergier för deras egen affärsverksamhet, något som inte kan beaktas vid en förhandskalkyl. Eftersom det är osäkert på vilken nivå marknadspriset skulle ha hamnat vid ett öppet, överblickbart och icke-diskriminerande förfarande, och i brist på ett dylikt förfarande - som är det enda sättet att få veta detta - kan kommissionen trots de brister i förfarandet som har påvisats inte dra slutsatsen att köparen genom detta försäljningspris har åtnjutit statligt stöd.

iv) Slutsats om de granskade åtgärdernas art och stödbeloppet

- (83) Statens kontinuerliga stöd till Stardust via Crédit Lyonnais-koncernen och senare CDR omfattar stöd i anslutning till finansieringsvillkor som inte är förenliga med normal praxis för en privat investerare i en marknadsekonomi. Stödet beviljades företaget genom Crédit Lyonnais och CDR under hela företagets utveckling och därefter vid den mycket allvarliga kris som företaget genomgick mellan 1993 och 1996. Att dessa ekonomiska stödåtgärder innan företaget avyttrades inte är förenliga med normal praxis för investerare i en marknadsekonomi framgår av Crédit Lyonnais och sedermera CDR:s extremt höga exponering mot företaget i form av fordringar och poster utanför balansräkningen, motsvarande över 1 miljard franc om man räknar med de finansieringar som beviljades Stardusts kunder, det vill säga tre gånger värdet av företagets tillgångar i slutet av 1996. Stödet till Stardust kulminerade slutligen i kapitaltillskotten från Crédit Lyonnais och CDR. Detta stöd uppgår vid tidpunkten för utbetalningen till följande ej diskonterade belopp:
- 44,3 miljoner franc vid Stardusts första kapitaltillskott från Altus Finance i oktober 1994.
 - En minskning av de finansiella kostnaderna under perioden mellan juli 1995 och juni 1996 i anslutning till CDR:s förskott på 127,5 miljoner franc till Stardusts löpande konto. Eftersom detta förskott till företagets löpande konto därefter konverterades till kapital, finns det skäl att anse att datumet för beviljandet av kapitaltillskottet är detsamma som datumet för förskottet till företagets löpande konto, eftersom det med hänsyn till företagets situation redan i juli 1995 stod klart att CDR inte skulle kunna återkräva detta förskott.
 - 451,8 miljoner ⁽¹³⁾ franc i samband med företagets tre kapitaltillskott från CDR under 1995–1997, från företagets överföring till CDR inom ramen för avyttringsstrukturen och fram till privatiseringen.
- (84) Det totala stödbeloppet beräknas därmed uppgå till 496,3 miljoner franc i ej diskonterat värde (per den dag då stödet utbetalades). I oktober 1994 genomfördes, som en följd av det stöd som Crédit Lyonnais-koncernen beviljat tidigare ⁽¹⁴⁾, det första av de kapitaltillskott som granskas inom ramen för detta beslut. I då gällande värde uppgick stödet till 450,4 miljoner franc. Genom dessa transaktioner har staten kunnat utjämna sin kostnad för detta upprepade stöd till företaget – med förlorat kapital eftersom Stardusts privatisering i jämförelse endast inbringade 2 miljoner franc – och transaktionerna motsvarar därmed inslaget av statligt stöd i de finansiella stödåtgärderna till Stardust.

VI.

SNEDVRIDNING AV HANDELN MELLAN MEDLEMSSTATERNA

- (85) Som kommissionen påpekade i tillkännagivandet om att inleda förfarandet är Stardusts främsta verksamhet, marknaden för uthyrning av fritidsbåtar, en marknad där företag från hela gemenskapen konkurrerar. Marknaden har internationaliserats under inverkan från den ökande internationella turismen. Vissa företag är verksamma i många olika regioner inom gemenskapen, i första hand i Medelhavsområdet och franska Antillerna. Båtanvändarna är en kundkrets med skiftande geografiskt ursprung. Av de franska myndigheternas skrivelse av den 8 juni 1999 framgår att endast 14 % av Stardusts kunder kommer från Frankrike, medan 44 % kommer från övriga Europa (resterande 41 % kommer från övriga delar av världen). Detta visar hur omfattande gemenskapshandeln är i förhållande till omsättningen för ett företag av denna typ. Påpekas bör för övrigt att företaget utan stödåtgärderna från Crédit Lyonnais och CDR skulle ha utvecklats, varvid ett antal av Stardusts konkurrenter inom gemenskapen skulle ha kunnat dra fördel av de frigjorda marknadsandelarna och konkurrerat om att överta tillgångar, för att på så vis kunna stärka sin ställning på den franska och europeiska marknaden för uthyrning av fritidsbåtar.

⁽¹³⁾ I beloppet ingår förskottet till företagets löpande konto under 1995, som därefter konverterades till kapital, varför dessa båda poster inte kan räknas med i det totala stödbeloppet.

⁽¹⁴⁾ Med hänsyn till den långa period då Stardust beviljades stöd av Crédit Lyonnais innan det överfördes till avyttringsstrukturen, använder kommissionen den 30 oktober 1994 (det första av de granskade kapitaltillskotten skedde i oktober 1994) som officiellt referensdatum för att beräkna stödets nuvärde utifrån 1994 års referensvärde, det vill säga 8,93 %. År 1994 var enligt myndigheterna det sista året som Crédit Lyonnais ökade sina åtaganden gentemot företaget.

- (86) Av ovanstående följer att åtgärderna i fråga har hämmat eller riskerat att hämma handelsutbytet inom gemenskapen. Med hänsyn till inslaget av stöd i dessa åtgärder måste de granskade åtgärderna därför anses omfattas av artikel 87.1 i EG-fördraget, eftersom de innehåller statligt stöd som snedvrider eller riskerar att snedvrider konkurrensen på ett sätt som riskerar att påverka handeln mellan medlemsstaterna. Alla dessa åtgärder borde ha anmälts till kommissionen i enlighet med artikel 88.3 i fördraget och är sålunda olagliga genom att de inte har anmälts.

VII.

GRANSKNING AV STÖDETS FÖRENLIGHET MED FÖRDRAGET

- (87) Som kommissionen påpekade i sitt tillkännagivande om att inleda förfarandet utgör de aktuella åtgärderna inte ett stöd av social karaktär som ges till enskilda konsumenter, eller ett stöd för att främja genomförandet av viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse. Inte heller är det fråga om att avhjälpa en allvarlig ekonomisk störning.
- (88) Eftersom det inte heller är fråga om ett stöd för att underlätta utvecklingen av vissa franska regioner eller att främja den ekonomiska utvecklingen i regioner där levnadsstandarden är onormalt låg eller där det råder allvarlig brist på sysselsättning, kan undantagen i artikel 87.3 a och c, andra delen av första satsen, inte beaktas.
- (89) På grundval av de uppgifter som de franska myndigheterna har lämnat kan endast undantaget i artikel 87.3 c första delen av första satsen eventuellt beaktas för de stödåtgärder som Crédit Lyonnais beviljade företaget före 1995 och från det att företaget avyttrades fram till dess att det privatiserades av CDR.

i) Det beviljade stödets förenlighet mot bakgrund av företagets kapitaltillskott innan det överfördes till CDR

- (90) De stödåtgärder som Crédit Lyonnais beviljade företaget fram till 1995 skall granskas mot bakgrund av företagets snabba expansion under början av 90-talet. Under 1992–1993 fördubblades företagets omsättning tack vare stödet från Crédit Lyonnais, för att återigen fördubblas under 1993–1994 (omsättningen låg runt 190 miljoner franc 1994, men siffran för det förlängda räkenskapsåret fram till i juni 1995 är 292 miljoner franc). Denna fyrdubbling på två år var inte möjlig genom självfinansiering, med tanke på 1992 års svaga resultat och de negativa resultaten under 1993 och 1994, utan skedde enbart med hjälp av den ende finansiären i koncernen, Crédit Lyonnais, vars åtaganden och exponering stadigt växte. Utvecklingen påskyndades av de ytterst förmånliga finansieringsvillkoren från Crédit Lyonnais, som gick så långt som till att bevilja Stardusts kunder garantier och krediter, vilka förvaltades av företaget. Tack vare det ekonomiska stödet från Crédit Lyonnais kunde företaget köpa upp konkurrerande företag och öka sina marknadsandelar. Följaktligen kunde företaget, som i början av 90-talet fortfarande tillhörde kategorin små och medelstora företag och hade marginellt inflytande (det bildades 1989), trots sina dåliga resultat bli ett av de ledande företagen inom sektorn, inte bara inom gemenskapen utan även internationellt.
- (91) Denna expansion skedde samtidigt med yttre tillväxtåtgärder. År 1992 övertog Stardust verksamheten i företaget ATM, som förvaltade och sålde en flotta bestående av 150 båtar utan besättning. År 1993 köptes det konkursdrabbade ATM upp, liksom företaget Jet Sea, även det i konkurs. Efter dessa båda transaktioner fann sig Stardust stå som förvaltare av 180 båtar och sju marina anläggningar. Expansionen åtföljdes av en prestigepolitik som drog in företaget i marknadsföringen av två franska båtar till 1994 års America Cup. Stardust åtog sig att efter fem år köpa tillbaka dessa båtar till 40 % av deras värde, motsvarande 32 miljoner franc.

- (92) Företaget kunde inte hantera den snabba expansionen och prestigepolitiken. Enligt de franska myndigheterna härrör företagets förluster främst från följande verksamheter:
- Förluster i samband med Stardusts inledande försäljnings- och förvaltningsverksamhet rörande båtar av typen "Scorpio", delvis beroende på oövertänt risktagande [...].
 - En svag affärsstrategi och en bristfällig förvaltning.
 - Extraordinära engångshändelser, exempelvis förlusterna i samband med America Cup, som enligt de franska myndigheterna beräknas uppgå till 45 miljoner franc.

(93)

TABELL 2

FÖRETAGETS VERKSAMHETS- OCH RESULTATUTVECKLING

(miljoner FRF)

	31.12.1990 (11 månader)	31.12.1991 (12 månader)	31.12.1992 (12 månader)	31.12.1993 (12 månader)	30.6.1995 (18 månader)	30.6.1996 (12 månader)	30.6.1997 (12 månader)
Omsättning	10,4	25,9	53,2	117,5	291,7	178,4	134,9
Rörelseresultat	0,7	4,1	9,9	6,7	- 110,7	- 43,4	- 21,9
Vinst	- 0,3	- 2,7	- 6,8	- 18,1	- 49	- 30,2	- 6,6
Extraordinärt resultat	- 0,2	- 0,2	- 0,2	- 3,7	- 199,9	- 71,9	52,7
Nettoresultat	0,3	0,4	2,1	- 15,9	- 361,2	- 146,9	24,1

Källa: de franska myndigheterna.

- (94) Den ytterst allvarliga situationen till följd av dessa förluster förbrukade inte bara företagets egna kapital. I det tillstånd av potentiell konkurs i vilket företaget befann sig blev det även insolvent gentemot sin enda bank – Crédit Lyonnais. I stället för att dra konsekvenserna härav och avveckla sina åtaganden i Stardust med förlust, gjorde Crédit Lyonnais nya åtaganden, beviljade ytterligare krediter till företaget under 1994 och konverterade under det förlängda räkenskapsåret 1994 (till och med första halvåret 1995) fordringar som innehades av Crédit Lyonnais dotterbolag SBT Batif till andelar i Crédit Lyonnais holdingbolag Altus Finance. Genom detta förfarande kunde företaget undgå konkurs, men blev allt hårdare knutet till Crédit Lyonnais. I avsaknad av en omstruktureringsplan ledde detta i själva verket bara till att förfallodagarna sköts upp, med tanke på de omfattande förluster som vållats av att företaget vanskötts och av dess olönsamma karaktär. Inslaget av stöd i de åtgärder som Crédit Lyonnais beviljade i anslutning till bankens tillväxt översteg följaktligen med god marginal kapitaltillskottet i slutet av 1994, och kostnaderna för saneringen av dessa förluster i samband med stödet till Stardust sköts i själva verket upp och överfördes till staten inom ramen för avyttringsstrukturen, eftersom Stardust i början av 1995 överläts till CDR.
- (95) För att bedöma åtgärdernas förenlighet med fördraget bör man notera att stödåtgärderna i själva verket föregick kapitaltillskotten till företaget under perioden mellan 1994 och 1997 – vilka endast motsvarar en senarelagd utbetalning av stödet i åtgärderna – och att de i första hand sammanhänger med Crédit Lyonnais riskfyllda finansiering av företaget under dess snabba tillväxtfas under 1992–1994. Enligt vad som anges ovan är den enda möjliga grunden för undantag för de granskade stödåtgärderna det undantag som föreskrivs i artikel 87.3 c i EG-fördraget, vilket förutsätter att stödet i fråga utgör ett stöd till undsättning och omstrukturering.

- (96) I det aktuella fallet har stödet till Stardust långt ifrån använts till att omstrukturera företaget, utan i första hand bidragit till att det kunnat öka sin tillväxt och förvärva allt fler marknadsandelar. Enligt den affärsplan som konsultfirman ACA upprättade i oktober 1993, och som myndigheterna överlämnade till kommissionen inom ramen för förfarandet, var målet att göra Stardust till det ledande företaget på den europeiska marknaden för småbåtskryssningar. I planen betraktades tillväxtperioden under 1993–1994 som en startsträcka för företaget, vilken skulle följas av en period av varaktig tillväxt från och med 1995. För detta krävdes att flottan utökades till 218 båtar under 1993 och till 355 under 1996 samtidigt med en värde- och kapacitetsökning per båt, samt att hundratals båtar fördelades över anläggningar belägna i världens stora turistregioner – Antillerna, Polynesien, Medelhavet och Indiska oceanen. Målgruppen var i första hand europeer och nordamerikaner och målet var en omsättning på över 300 miljoner 1996, att jämföra med cirka 50 miljoner franc för 1992. Därmed saknar planen från oktober 1993 de inslag som brukar känneteckna en omstruktureringsplan, som innebär en period av åtstramning för att företaget skall kunna saneras internt och för att den snedvridning av konkurrensen som följer av stödet skall kunna dämpas. Här handlar det i stället om en ambitiös tillväxtplan som syftar till att göra detta mindre företag till ett av världens ledande inom sektorn för fritidsbåtar.
- (97) Av detta följer att det stöd som Crédit Lyonnais under denna tillväxtperiod beviljade företaget i form av högriskfinansiering, och som från och med slutet av 1994 av ovan angivna skäl skedde i form av kapitaltillskott från Crédit Lyonnais och CDR, inte kan anses utgöra stöd till omstrukturering och undsättning av Stardust. Tvärtom har detta stöd haft en maximalt snedvridande effekt, eftersom det syftade till att öka företagets tillväxt genom uppköp av konkurrentföretag och ökade marknadsandelar, vilket gjorde att företaget kunde fyrdubbla sin omsättning under 1992–1994.
- (98) Härav följer att det aktuella stödet, som är olagligt eftersom det inte har anmälts, dessutom inte kan anses vara förenligt med den gemensamma marknaden.

ii) Förenligheten hos det stöd som utgått inom ramen för kapitaltillskottstransaktionerna och CDR:s övertagande av företagens tillgångar sedan Stardust överförts till avyttringsstrukturen

- (99) Myndigheterna har för kommissionen betonat att företagets lönsamhet är på väg att återupprättas samt att räkenskaperna väntas vara i balans för räkenskapsåret 1997–1998. De har betonat att omstruktureringsåtgärderna under den nya företagsledning som CDR tillsatte 1995 har börjat få effekt. De har för kommissionen presenterat de omstruktureringsåtgärder som ledningen har genomfört för att ge företaget möjlighet att från och med 1997–1998 återfå lönsamhet och som låg till grund för köparens beslut.
- (100) De argument som myndigheterna har lagt fram föranleder följande kommentarer från kommissionens sida. Bortsett från den osäkerhet som vilar över omständigheterna kring det senaste kapitaltillskottet, och som inte kan särskiljas från priset på köparens anbud, bör det inledningsvis påpekas att kommissionen under de omständigheter som tidigare nämnts erkänner att CDR:s förvaltning av ärendet tycks ha uppfyllt förvaltningskriterier som syftar till att hantera konsekvenserna av de oförnuftiga åtaganden som ingåtts av Crédit Lyonnais och till att begränsa statens förluster. Den avsevärda kostnad som denna transaktion medför för staten tycks till största delen bero på Crédit Lyonnais oförnuftiga hantering av affären under de år som föregick företagets överföring till avyttringsstrukturen.
- (101) Som kommissionen påpekar i bedömningen av de aktuella åtgärdernas karaktär av stöd anser kommissionen att det inte så mycket är CDR:s agerande i sig som Crédit Lyonnais oförnuftiga beviljande av stöd till företaget innan det överfördes till avyttringsstrukturen som har drivit fram de stödåtgärder som nu granskas. Detta stöd sattes nämligen in långt innan staten var tvungen att utjämna sina förluster till följd av transaktionen via CDR. På samma sätt förhåller det sig med en stödåtgärd i form av en garanti. Vad som driver fram stödåtgärden är inte statens utbetalning i sig –

eller när det gäller en garanti, utnyttjandet av denna – utan själva den handling som ligger till grund för åtgärden, vilket i garantins fall är beviljandet av denna. Det förhållande att kommissionen bedömer det stöd som i slutänden har beviljats Stardust genom de kostnader för kapitaltillskott och övertagande av tillgångar som främst tillfallit CDR, innebär därför inte att de finansiella stöd som tidigare utgått till Stardust genom Crédit Lyonnais förlorar sin karaktär av stöd. Såsom nyss har påpekats nådde stödet från Crédit Lyonnais-koncernen absurda nivåer och översteg med god marginal företagets totala balansomslutning, även innan företaget överfördes till CDR.

- (102) CDR hamnade därmed i en så svår situation att nettosaldo av att Stardust överfördes till avyttringsstrukturen högst sannolikt inte skulle ha kunnat bli annat än klart negativt, även om privatiseringsförfarandet hade varit öppet, genomblickbart och icke-diskriminerande. Det stöd som dessa oövertänkta åtgärder innebar utjämnades endast delvis av Crédit Lyonnais, genom 1994 års kapitaltillskott på 44,3 miljoner franc, motsvarande mindre än 10 % av det totala stödet, medan saneringen av denna transaktion försenades och överfördes till staten inom ramen för den avyttringsstruktur genom vilken CDR övertog bankens olönsamma tillgångar. Man kan således konstatera att det finns en betydande tidsavvikelse mellan den period då stödet började beviljas, före 1995, och det slutliga konstaterandet av förlusterna år 1997, som gjorde att man kunde avsluta transaktionen och fastställa det exakta beloppet för inslaget av stöd i Crédit Lyonnais åtgärder.
- (103) De kapitaltillskott och förvärv av riskutsatta tillgångar som CDR genomförde till förmån för företaget bör följaktligen i det aktuella fallet inte bedömas på grundval av den omstruktureringsplan som den nya företagsledningen upprättade i februari 1996, utan enligt samma principer som 1994 års kapitaltillskott, mot bakgrund av det sammanhang då dessa stöd i realiteten först beviljades Stardust, främst under åren 1992, 1993 och 1994. Enligt vad som tidigare fastställts uppfyller detta första kapitaltillskott under 1994 inte de villkor som krävs för att det skall anses som förenligt med gemenskapsintresset. Samma sak gäller därför det uppskjutna stöd som CDR har betalat ut.
- (104) Noteras bör vidare att myndigheterna inte har förelagt kommissionen någon omstruktureringsplan från början av 1995. En sådan skulle ha gjort det möjligt att granska om kapitaltillskottet på 112 miljoner franc i april 1995 var förenligt med fördraget. I sitt svar av den 9 februari 1998 nöjde sig myndigheterna med att lägga fram en efterhandsmotivering till de åtgärder som den nya företagsledningen vidtog vid tidpunkten. Den omstruktureringsplan som myndigheterna inom ramen för förfarandet har förelagt kommissionen i sin skrivelse är av senare datum, februari 1996. Av detta följer att omstruktureringsåtgärderna vidtogs sent och i en situation som i detta särskilda fall klart skilde sig från när Crédit Lyonnais beviljade stödet i början av 90-talet. Med hjälp av detta stöd blev det lilla företaget Stardust ett av de ledande inom sektorn för fritidsbåtar, och är så än idag, även efter dessa omstruktureringsåtgärder.
- (105) Myndigheterna har som bilaga till sin skrivelse av den 2 juni 1999 fogat en odaterad handling som påstås utgöra en omstruktureringsplan som skall ha genomförts redan sommaren 1995. Det framgår dock klart av de uppgifter som redovisas att det rör sig om en handling som tillkommit efter 1995. I planen betonas de åtgärder som vidtagits för att återupprätta företagets lönsamhet. Planen utgör heller inget skäl att anse att det stöd som företaget har beviljats är förenligt med fördraget, eftersom den framlagda strategin för företagets del innebär ökad närvaro i Europa och kraftig tillväxt. Den innehåller ingen som helst åtgärd som syftar till att dämpa stödets snedvridande effekter.
- (106) Som en extra åtgärd har kommissionen granskat om stödet kan anses vara förenligt med den inre marknaden om bedömningen av förenligheten hos det stöd som CDR har beviljat genomförs oberoende av det sammanhang före 1995 då de i realiteten beviljades, eftersom stöd normalt sett skall bedömas mot bakgrund av detta sammanhang (även om utbetalningen har skett i olika delbetalningar) ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁵⁾ Se förstainstansrättens dom i mål T-149/95 "Ducros", Rec. 1997 s. II-2031, punkt 66 i domskälen.

- (107) Värt att notera är att företaget, enligt den affärsplan från februari 1996 som myndigheterna har lagt fram för kommissionen och som de hävdar har legat till grund för efterföljande kapitaltillskott, skulle återgå till sin kärnverksamhet, det vill säga uthyrning av kryssningar med *bare boats*. En kraftig ökning av denna verksamhet planerades inom ramen för en så kallad "från toppen"-strategi. Flottan med *bare boats* skulle öka från 189 båtar i slutet av 1994 till 264 i slutet av 1996. I gengäld skulle företagets övriga verksamhet skäras ned. I planen föreskrevs att företagets anläggningstillgångar skulle minska kraftigt och omsättningen sjunka från 208 till 162 miljoner franc mellan 1995 och 1997, vilket motsvarar en minskning med cirka 22 %. Den hårdast drabbade verksamheten var båt försäljningen, som skulle minska från 175 till 63 miljoner franc. Däremot skulle den mest lönsamma verksamheten, uthyrningen av *bare boats*, öka kraftigt från 44 till 99 miljoner franc. Härav följer att företagets omsättning för 1997 efter denna verksamhetsminskning låg ungefär 2,5 gånger högre än 1992 års nivå, samtidigt som stödet till Stardust från Crédit Lyonnais i realiteten beviljades redan i början av perioden (se avsnitt V).
- (108) Under hela den period då stödet beviljades möjliggjorde detta stöd i realiteten, trots de sena åtgärder som vidtogs för att omstrukturera företaget och minska dess verksamhet, en mycket kraftig tillväxt av Stardusts verksamhet. Av ett meddelande från de franska myndigheterna daterat den 8 juni 1999 framgår att företagets omsättning tack vare denna tillväxt har kunnat öka mycket snabbare än omsättningen för de båda konkurrentföretagen, Moorings – som hade oförändrad omsättning över perioden – och Sunsail – som fördubblade sin omsättning över perioden, vilket är en klart mindre ökning än för Stardust. Med tanke på att det rör sig om ett föga lönsamt och vanskött företag förklaras detta goda resultat för Stardust under perioden främst av de synnerligen höga stödbelopp som utgått till företaget. Utan detta stöd skulle företaget ha trätt i likvidation och försvunnit från marknaden då dess verkliga situation avslöjades vid revisionen i slutet av 1994.
- (109) Även om man antar att en sådan plan skulle kunna återupprätta företagets lönsamhet och begränsa stödet till ett absolut minimum kan den inte anses vara förenlig med befintliga regler för stöd till omstrukturering – som föreskriver motprestationer för att dämpa de snedvridande effekter som stödet innebär för konkurrenterna – med tanke på de betydande stödbelopp det är frågan om här, motsvarande närmare tre gånger företagets årsomsättning för 1995/96. De sent vidtagna omstruktureringsåtgärderna förefaller ha varit absolut nödvändiga för att återupprätta företagets lönsamhet, i synnerhet genom att begränsa anläggningstillgångar och risker i båt försäljningsverksamheten. Ingenting tyder på att de gått utöver det absolut nödvändiga eller att de omfattar åtgärder som syftar till att kompensera konkurrenterna för den snedvridning som orsakats av stödet till företagets strategiska kärnverksamhet, uthyrningen av *bare boats*.
- (110) Den ambitiösa planen för återgång till kärnverksamheten – uthyrning av *bare boats* – har därefter genomförts i stort sett planenligt. Enligt de senaste uppgifter som lämnats av de franska myndigheterna har antalet fakturerade uthyrningsveckor per år för *bare boats* faktiskt ökat från 1 890 för räkenskapsåret 1993 till 2 794 för räkenskapsåret 1995–1996 och 3 971 för räkenskapsåret 1997–1998. Målsättningen för 1999 är 4 800 veckor, vilket innebär att verksamhetsvolymen i denna nisch är 2,5 gånger större än jämfört med 1993. För hela den period som granskats (1992–1997) och under vilken Crédit Lyonnais började bevilja stöd till företaget för att påskynda dess utveckling ökade Stardusts omsättning från 53 miljoner franc till cirka 135 miljoner franc.
- (111) I det aktuella fallet kunde Stardusts konkurrenter från Frankrike och övriga medlemsstater, i synnerhet företag med betydande verksamhet inom samma område, uthyrning och kryssningar med *bare boats*, i realiteten inte få någon kompensation av nämnvärd vikt i denna plan, utan har tvärtom tillfogats skada genom det stöd som företaget har fått för att återgå till sin kärnverksamhet, där företagets tillväxt är mycket kraftig. Som tidigare påpekats är Stardusts kundkrets av mycket varierande geografiskt ursprung, eftersom 44 % av kunderna kommer från Europa (utanför Frankrike), 14 % från Frankrike och resterande andel från övriga världen, främst Förenta staterna. Detta bekräftar hur känsliga åtgärderna till förmån för Stardust är och deras potentiella effekt på konkurrensen, inte bara i Frankrike, utan också i övriga delar av gemenskapen. I stället för att erbjuda motprestationer för att dämpa den snedvridning som stödet orsakat, har de omstruktureringsåtgärder som den nya företagsledningen med aktieägarens stöd har vidtagit i själva verket lett till att Stardusts verksamhet tack vare det beviljade stödet har ökat mycket kraftigt inom den strategiska kärnverksamhet som företaget har återgått till.

- (112) Följaktligen är det lämpligt att av denna extra granskning dra slutsatsen att de stödåtgärder som CDR beviljade Stardust under 1995–1997, även om de skulle kunna bedömas i efterhand på grundval av planen från februari 1996, inte uppfyller de kriterier som anges i riktlinjerna för stöd till omstrukturering av företag i svårigheter.
- (113) Stödet till företaget kan därmed inte anses vara förenligt med det gemensamma intresset.

VIII.

SLUTSATSER

- (114) De stödåtgärder i form av finansiering och bankgarantier som staten har beviljat Stardust genom koncernen Crédit Lyonnais och därefter genom CDR innehåller inslag av statligt stöd. Åtgärderna har inte anmälts och är därför olagliga. Stödet har utgått i form av finansieringar med förlorat kapital och har skett i form av ett första kapitaltillskott från Crédit Lyonnais, därefter i form av ett förskott till företagets löpande konto, samt flera kapitaltillskott genom att den senare aktieägaren CDR avstod från sina fordringar efter det att Stardust överfördes till avyttringsstrukturen år 1995. Stödet ifråga uppgår i ej diskonterat värde till ett totalt nominellt belopp av 496,2 miljoner franc. Omräknat till värdet per den 31 oktober 1994 uppgår det till 450,4 miljoner franc.
- (115) Det enda möjliga undantaget för denna typ av stöd, enligt artikel 87.3 c, är inte tillämpligt, eftersom det inte är fråga om stöd till omstrukturering utan stöd som i det sammanhang där det beviljades syftade till att understödja och möjliggöra en snabb tillväxt för företaget, som inte var lönsamt, med följd att stödet har haft en snedvridande effekt som inte är förenlig med det gemensamma intresset.
- (116) Stardust privatiserades vidare genom ett förfarande som saknade den öppna, genomblickbara och icke-diskriminerande karaktär som krävs och som gör att varje misstanke om stöd kan uteslutas och ett marknadspris fastställas. Kommissionen noterar att riskfaktorer utanför balansräkningen kan vägas in när ett sådant pris fastställs. Det klagomål som har lämnats in av en konkurrent som hade erbjudit CDR ett högre anbudspris än Stardusts köpare, utgör därför inte i sig ett tillräckligt bevis för att fastställa förekomsten av stöd till köparen i samband med denna transaktion. Med hänsyn till dessa faktorer utanför balansräkningen och den osäkerhet som råder kring företagets faktiska marknadsvärde – som skulle ha kunnat redovisas i ett öppet, överblickbart och icke-diskriminerande förfarande – finner kommissionen slutligen inga ytterligare inslag av stöd till företaget eller dess köpare i samband med denna privatiseringstransaktion.
- (117) Med hänsyn till stödets oförenlighet måste det bli föremål för återkrav från statens sida, antingen direkt eller via CDR, vars förluster överförs till staten genom garantimekanismen med vinstandelslån i Etablissement Public de Financement et de Restructuration (EPFR). Dessa återbetalningsvillkor gäller även de 44,3 miljoner franc i stöd som Crédit Lyonnais tillförde Stardust i oktober 1994. Crédit Lyonnais har vid överföringen av Stardust till avyttringsstrukturen redan gottgjorts för de förluster som denna transaktion medförde och det är därför staten – som ytterst bär kostnaden – som skall återkräva det stöd som har beviljats Stardust. Varje återkrav från Crédit Lyonnais av detta belopp på 44,3 miljoner franc skulle stå i strid med kravet att begränsa stödet till banken till det absolut nödvändiga, inom ramen för bankens omstruktureringsplan. Eftersom det i den plan som kommissionen godkände i maj 1998 inte nämns något om ytterligare medel från företag som Stardust till vilka banken eventuellt har beviljat stöd, kan Crédit Lyonnais inte komma i åtnjutande av denna återbetalning.

- (118) Avräkningen och återbetalningen av stödet till Stardust skall inte påverka det stödbelopp till Crédit Lyonnais som godkändes genom beslut 95/547/EG och 98/490/EG. Detta godkända stödbelopp förblir oförändrat. Varje tänkbar ökning eller minskning av det faktiska stödet till Crédit Lyonnais, på grund av att stöd till Stardust avräknas och återbetalas till CDR, skall inte inverka på det belopp som kommissionen godkände i sitt beslut 98/490/EG om stöd som Frankrike har beviljat Crédit Lyonnais. I det beslutet ⁽¹⁶⁾ beaktas osäkerheten kring de stödbelopp som utgått till Crédit Lyonnais. Det aktuella stödet till Stardust understeg 0,5 miljarder franc i ej diskonterat värde och påverkar därmed inte det osäkerhets- och försiktighetsintervall på 45 miljarder franc som kommissionen tar hänsyn till i sitt beslut 98/490/EG. I linje med resonemanget i beslut 98/490/EG, som även beaktar kravet på bankens lönsamhet och en begränsning av stödet till det strikt nödvändiga, kvarstår medlemsstatens skyldigheter rörande krav på motprestationer i form av att banken avyttrar kapital och skär ned sin verksamhet.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Kapitaltillskotten till Stardust Marine på 44,3 miljoner franc från Altus Finance i oktober 1994 och på 112 miljoner franc från CDR i april 1995, förskottet till företagets löpande konto från CDR på 127,5 miljoner franc mellan juli 1995 och juni 1996 samt kapitaltillskotten från CDR på 250,5 miljoner franc i juni 1996 och på 89 miljoner franc i juni 1997 utgör statligt stöd enligt artikel 87.1 i fördraget. Dessa åtgärder, som totalt uppgår till 450,4 miljoner franc omräknat till värdet per den 31 oktober 1994, kan inte förklaras förenliga med den gemensamma marknaden enligt artiklarna 87.2 och 87.3 i EG-fördraget samt artiklarna 61.2 och 61.3 i EES-avtalet.

Artikel 2

Frankrike skall kräva att Stardust till staten eller CDR återbetalar de 450,4 miljoner franc som motsvarar de aktuella stödåtgärdernas innehåll, omräknat till värdet per den 31 oktober 1994. Till detta kommer ränta som skall beräknas på detta belopp och löpa från detta datum, enligt den referensränta som kommissionen har fastställt för beräkningen av nettobidragsekvivalenten inom ramen för stöd i Frankrike.

Artikel 3

Frankrike skall inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa beslutet.

Artikel 4

Detta beslut riktar sig till Republiken Frankrike.

Utfärdat i Bryssel den 8 september 1999.

På kommissionens vägnar

Mario MONTI

Ledamot av kommissionen

⁽¹⁶⁾ EGT L 221, 8.8.1998, särskilt s. 52-61.

RÄTTELSER

Rättelse till kommissionens förordning (EG) nr 1770/2000 av den 10 augusti 2000 om fastställande av bidragssatserna för vissa spannmåls- och risprodukter som exporteras i form av varor som inte omfattas av bilaga I till fördraget

(Europeiska gemenskapernas officiella tidning L 204 av den 11 augusti 2000)

Tabellen på sidan 31 i bilagan skall ersättas med följande tabell:

KN-nummer	Varuslag ⁽¹⁾	Bidragssats per 100 kg basprodukt ⁽²⁾ (EUR/100 kg)	
		vid förutfastställelse av bidrag	annan
1001 10 00	Durumvete: – Vid export till USA av varor vilka klassificeras enligt KN-nummer 1902 11 och 1902 19 – I andra fall	— —	— —
1001 90 99	Vanligt vete och blandsäd av vete och råg: – Vid export till USA av varor vilka klassificeras enligt KN-nummer 1902 11 och 1902 19 – I andra fall: – – Vid tillämpning av artikel 4.5 i förordning (EG) nr 1520/2000 ⁽³⁾ . – – Vid tillämpning av artikel 2, första stycket. – – Vid export av varor vilka klassificeras enligt underavdelning 2208 ⁽³⁾ . – – I andra fall	0,936 — — — 1,440	0,936 — — — 1,440
1002 00 00	Råg	4,292	4,292
1003 00 90	Korn – Vid export av varor vilka klassificeras enligt underavdelning 2208 ⁽³⁾ . – I andra fall	— —	— —
1004 00 00	Havre	2,080	2,080
1005 90 00	Majs som används i form av: – Stärkelse: – – Vid tillämpning av artikel 4.5 i förordning (EG) nr 1520/2000 ⁽³⁾ . – – Vid tillämpning av artikel 2, första stycket. – – Vid export av varor vilka klassificeras enligt underavdelning 2208 ⁽³⁾ . – – I andra fall – Glukos, glukossirap, maltodextrin och sirap av maltodextrin enligt KN-nummer 1702 30 51, 1702 30 59, 1702 30 91, 1702 30 99, 1702 40 90, 1702 90 50, 1702 90 75, 1702 90 79, 2106 90 55 ⁽⁴⁾ : – – Vid tillämpning av artikel 4.5 i förordning (EG) nr 1520/2000 ⁽³⁾ . – – Vid tillämpning av artikel 2, första stycket. – – Vid export av varor vilka klassificeras enligt underavdelning 2208 ⁽³⁾ . – – I andra fall – Vid export vilka klassificeras enligt underavdelning 2208 ⁽³⁾ . – Annat (omfattande använd i obearbetad form) Potatisstärkelse enligt KN-nummer 1108 13 00 som jämställs med en produkt som uppkommit genom bearbetning av majs: – Vid tillämpning av artikel 4.5 i förordning (EG) nr 1520/2000 ⁽³⁾ . – – Vid tillämpning av artikel 2, första stycket. – – Vid export av varor vilka klassificeras enligt underavdelning 2208 ⁽³⁾ . – I andra fall	3,833 3,833 4,362 6,155 2,654 2,654 3,272 4,976 4,362 6,155 3,833 3,833 4,362 6,155	3,833 3,833 4,362 6,155 2,654 2,654 3,272 4,976 4,362 6,155 3,833 3,833 4,362 6,155
ex 1006 30	Helt slipat ris: – Rundkornigt – Mellankornigt – Långkornigt	12,500 12,500 12,500	12,500 12,500 12,500
1006 40 00	Brutet ris	2,900	2,900
1007 00 90	Sorghum	—	—

⁽¹⁾ Kvantiteterna av de delvis bearbetade eller jämförbara produkter som används skall multipliceras, med de koefficienter som anges i bilaga E till kommissionens ändrade förordning (EG) nr 1520/2000 (EGT L 177, 15.7.2000, s. 5).

⁽²⁾ Om den aktuella varan är hänförlig till KN-nummer 3505 10 50 och om inte artikel 2 skall tillämpas.

⁽³⁾ Varor som räknas upp i bilaga B till förordning (EEG) nr 1766/92 eller som avses i artikel 2 i förordning (EEG) nr 2825/93.

⁽⁴⁾ För sirap enligt KN-nummer 1702 30 99, 1702 40 90 och 1702 60 90, som erhålls genom blandning av glukos- och fruktossirap, får exportbidrag endast beviljas för glukossirapen.